

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Kéziratok nem adhatók vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilvántartás minden garmond sor díja 20 kr.

HIRDETÉS DIJJA

Hivatalos hirdetéseknek: Minden sor után 1 kr. Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy disztribúcióval vagy körzeti eláttott hirdetésekért természetesen minden négyzetcentim. után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénteküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

A vármegye közgyűléséről.

Zemplén-vármegye törvényhatóságának f. hó 28-án tartott közgyűlésére szokatlanul nagy számban gyűltek össze az ősi terembe virilis és választott bizottsági tagok egyaránt. Gondolom, leginkább csak azért, s mint ők gondolták főképp csak azért, hogy azt a hálás érzetet, a mit a borhamisítás és a borhamisítók erélyes üldözéseért *Darányi Ignác* dr. földművelésügyi kir. minister irányában kifejezendő volt ez a Közgyűlés, mennél hathatósabban demonstrálhassák.

És úgy történt, s pedig egész meglepetészerűen történt, hogy a szokatlan nagy számban összegyűlt bizottsági tagok a hála érzetén kívül még egy más érzésnek is a hatalma kerültek. Egészen véletlenül, egészen váratlanul, a ragaszkodás, szeretet és tisztelet hármass erejével ragadta meg a szíveket maga *Molnár István* főispán, midőn a kormányváltozás alkalmából nemcsak formászerű lemondását, de a főispáni székből való távozásának erősen eltökélt szándékát is bejelentette. Az a lelkesedett, az a fokozott erővel meg-megújult ováció, melylyel a távozni készülő főispánt ez a Közgyűlés — az alispánnak maradására kérő szavai után — elnöki székében marasztalni segített, nemcsak megértethette, de meg- és át is érezthette a „legnépszerűbb” főispánnal, *Molnár Istvánnal*, hogy az ő helyben maradásának gyökérszállai át-meg átfonva tartják a szíveket és hogy azok a nemes gyökérszállak nem szakadhatnak el oly könnyen és nem tépődhetnek el szívbéli fájdalom nélkül.

A főispán meghatottan mondott köszönetet az igen lelkes ovációért, kérte a Közgyűlést, a mit teljesíteni alig lehet, hogy t. i. főispáni székből leendő távozásának elhatározását vegye egyszerűen tudomásul és ne vegye föl a jegyzőkönyvbe.

A közgyűlés lefolyásáról szóló tudósításunk ez:

Elnökölő főispán a szép számban megjelent bizottsági tagokat szívből üdvözölvén, elnöki megnyitó beszédében előadja, hogy a vármegye adminisztrációjában nincsen semmi megjegyezni valója.

Sajnálattal hozza a törvényhatósági bizottság tudomására az árvaszék elnökének, *Horváth*

Józsefnek, betegeskedését, — a ki állását a leglelkiesmeretesebb szorgalommal, jól tölti be és az egész törvényhatóság nevében is azt az óhaját fejezi ki, vajha mielőbb visszanyerné friss jó egészségét.

A Hegyaljának életkérdésévé vált szőlő-rekonstrukció rohamosan és a legszebb eredménnyel fejlődik; de ennek most már a filokszetránál is nagyobb ellenség, a *borhamisítás*, mit ez idő szerint a legnagyobb buzgalommal igyekeznek ugyan tisztviselőink megakadályozni — és ezért nekik ez alkalommal is elismerését fejezi ki — állja útját s fenyvegeti, kéri azonban a törvényhatóság bizottságát, hogy ha a hamisítók üldözése lanyhulna, az alispánt figyelmeztessék a megkezdett eljárás buzgó folytatására.

Figyelmezteti továbbá a vármegye közönségét, hogy a pinekezelésről és borértékesítésről gondoskodják.

A beállott kormányváltozás, a régi szokáshoz képest, minden főispánnak kötelességévé teszi, hogy állását az új kormány rendelkezésére boeasssa. Nehogy ez a vármegye közönségének előbb a lapok, vagy szóbeszéd útján jöjjön tudomására és félremagyarázásokra szolgáljon okul, — miután ő a vármegyét egy családnak és magát e család egyik tagjának tekint, nem pedig csak ridegen a kormány kiküldött közegének — kötelességének tartja a vármegye bizottságának bejelenteni, hogy a szokásnak hódolva, e diszes állásáról való lemondását ő is beadta. S habár az isten kegyelme oly egészséggel és erővel áldotta meg, hogy állásának eddig megfelelhett — hátat adva a Mindenhatóknak, hogy hivatalát eddig is megengedte viselni — előrehaladott korára való tekintettel mindent el fog követni, hogy lemondása elfogadtassék, állásától fölmentessék és nyugalomba helyeztessék.

Ezzel főispán ömeltósága a közgyűlést megnyitván, a gyengélkedő rendszerinti főjegyzőt helyettesítő *tb. főjegyző főispán ömeltóságát* elnöki székében a vármegye törvényhatósági bizottsága és tisztkara nevében az ősi szokáshoz képest következő beszéddel üdvözölte:

Méltóságos Főispán ur!
Tekintetes törvényhatósági Bizottság!

A közelmúlt napok nehéz napjai valának nemzetünknek és e nehéz napok sulya

egyformán sulyosodott annak minden egyes rétegére.

Olomsúlyként nehezedett ez vármegyénk nagyközönségére is mindaddig, a míg a mostan már méltán legalkotmányosabbnak nevezhető szeretett koronás királyunk *Ófelsége* a parlamentárizmus, az államkormányzatunk vihartól megtépászott, roncsolt hajóját a béke szélesendes kikötőjébe nem kormányozta. (*Lelkes éljenzés.*)

Pártviszályok, szenvedelmek dúlták ez idő alatt tártörvényhatóságaink nyugalmát — és hogy a mi vármegyénk mindezekről mentve maradt, nagy érdeme főispánunk ömeltóságának is (*Ugy van!*) a ki kellő tapintatával e nehéz viszonyok között is megtalálta a helyes irányt.

Ősi szokásunk előtt hajlom meg tehat, a midőn elnöklő főispánunkat e kiváló tapintatáért vármegyénk törv. hat. bizottsága és tisztkara nevében ez alkalommal is melegen üdvözölöm — kívánva, hogy hátralévő éveit hasonló békében és zavartalan nyugalomban tölthesse és a magyarok istene még sokáig éltesse!

A *tb. főjegyző* után *Vécsey Sándor* br. val. belső titkos tanácsos, bizottsági tag, kért szót s méltatva azt a hazafias önfeláldozó érdemet, a mit az országos kormány új elnöke szerzett magának avval, hogy a törvényen kívüli állapot lidérenyomástól megszabadította a nemzetet, indítványozta, hogy *Szélly Kálmán* miniszterelnökhöz és az új kormányhoz a vármegye Közgyűlése részéről üdvözlő fölrat intéztessék.

Molnár főispán, utána *Mizsák* tiszti főügyész figyelmeztették az indítványozó bizottsági tagot, illetve a Közgyűlést arra, hogy az imént tett javaslat, mint önálló indítvány, irásban lett volna benyújtandó és pedig legalább is 24 órával a tanácskozás megkezdése előtt, következésképp az most érdem szerint nem tárgyalható.

Láczy László dr. biz. tag fölszólalásában azt hangsúlyozta, hogy a távozó kormányra követet dojni nem volna ildomos és kár lenne az indítvány tárgyalásával a szenvedélyek harcát fölidézni. Szóla pl. nem hallgatná el az indítvány tárgyalása alkalmával fölmutatni azokat az érdemeket is, melyek a palamenti ellenzék szerepléséhez fűződnek.

Spillenberg József biz. tag azt hiszi, hogy

TÁRCA.

Nemzetünk története.

(Szalay József: „A magyar nemzet története”. Átdolgozta és újból sajtó alá rendezte *Baróti Lajos* dr. Négy kötet. *Lampel Róbert* (Wodianer F. és Fiai) kiadása. Ára 30 ft. a Corvinák bekötését utánó félbörkötésben 32 ft.)

A magyar történetírásnak leggazdagabb aratása a millénium évében volt. Nagy és becses munkák tárnak föl nemzetünk dicsőséges múltját; értékes monografiák egész sorában rajzolódik vmegyék és városok, intézetek és társulatok története. Ebben az ünnepi időben a történeti érzék fokozottabb, mint valaha. Figyelmünk élénkebben fordul a történeti események felé, melyeknek dicsősége újra megdobbantja a szívet, gyásza elborítja lelkünket. De az, a mit belőle szerzünk, egyaránt fölemelő és tanulságos, Mert a történet minden momentumában benne rejlik a jelen és jövő hite, a multba vetett bizalomból sarjadzik a jövőndő lelkesedése, tettekkészsége.

És a ki csak egy kis körültekintéssel is belepillant történetírásunk szellemébe, egyben észreveszi a benne rejlő sajátos jellemvonást. Hisz már a német *Flegler Sándor* is megírta abban a könyvében, mely a magyar történetírás történelméről szól, hogy a krónikákban, emlékiratokban és régi feljegyzésekben a magyar népszellem legvilágosabban és legélesebben nyilvánul. A mit az idegen tudós oly egyszerűen meglát, kétszeresen érezzük mi, forgatván régi történeti munkák avatag lapjait. És ez természetes is. A magyar iro-

dalomnak évszázadokon át ugyszólván egyetlen táplálója nemzeti történetünk. A krónikák együgyű írásában épügy, mint a rendszeres történeti munkákban, egyaránt erősen lüktet az az érzés, mely Anonymust is sarkalta krónikája írására, »hogy a maradéknál feledésbe ne menjen.« Első költőink nem is énekelnek egyébről, mint történeti eseményekről és *Tinódy Sebestyén* országjáró útjában szíves, lelkes fogadtatásra akadt mindenütt, énekelvén *Egervár* viadaljáról, jó *Szondy Györgyről*, *Török Bálint* fogságáról.

A millénium évében keletkezett történeti munkák között kiváló hely illeti meg *Szalay József* Magyar Nemzet történetét, melyet teljesen átdolgozott jeles történettudósunk, *Baróti Lajos* dr., *Szalay* munkáját annak idején az akadémia jutalmazta, épen ama kiválóságáért, hogy bár magas tudományos színvonalon áll, mindeneknek érthetőn és élvezhetően írja meg nemzetünk történetét. Am nagy idő az, mely első megjelenése óta eltelt és éppen erre az időre esik történettudományunk hatalmas föllendülése. Számos új monográfia nem egy régi adat hitelességét dönti meg, a történeti kutatások eredményei más világot derítenek valamely momentumra. Stílusának taciturni szépségén nem ronthattak az évek, de egy-egy lapja újra irandó volt, hogy a történeti kritika új szempontjainak engedjen helyet. Szóval, alapos átdolgozásra volt szükség. Erre vállalkozott *Baróti Lajos*. És most, hogy a teljes munka négy testes kötetben előttünk fekszik, elismerjük, hogy derék munkát végzett. Ez az első egység, nagy magyar történet. Egyes fejezeteket egészen újra írt, két kötet — az első és a negyedik —

egészen az ő műve és az egész munkát egységessé, egyöntetűvé tette, Meglepo élénk, szép stílusa van. Kevés történeti magyar munkát ismerünk, melyet ily gonddal, ily tiszta műpürzón írtak volna meg. És benne is érvényre jut az az uralkodó vonás, mely történeti könyveinket hazaszeretetünk forrásává teszi: lelkesen, szinte rajongó szeretettel megírva oltja szívünkbe történetünk szeretetének érzését.

Az első kötet, Magyarország az *Árpád* házkibáltáig, hazánk állapotát deríti föl a legrégibb időktől fogva, aho a történelem számai elvezetnek. Azokról a népekről szól először, akik *Árpád* honfoglalása előtt a földet bírták: kelták és dákok, pannónok és rómaiak, germánok és hunok vándorlásait és itt viselt dolgait beszéli el. A történetíró, mikor a mult e homályos világába beléhatolt, a történeti kritika tiszta látóüvegén kell, hogy szemlélje a történeti eseményeket. Jól kell, hogy lásson, ha az egykoru följegyzések, a krónikák és iratok utvesztőjében el akar igazodni és igazítani. *Baróti* hazánk őskori állapotáról rajzolt képe tiszta, világos. Különös érdeme, hogy itt is, mint különben a későbbi korszakokban mindenütt hazánk mivelődési állapota vázolásának nagy teret enged. A második kötetben e szempontból igen jól jellemzi a műszerető *Anjouk* korát, akikkel az olasz renaissance műveltsége vonul be általalakítólag hazánkba. A Nagy Lajos halálától a mohácsi vészig terjedő korszak *Szalay* írta történetén egynehány adat helyreigazításán mi változást sem tett az átdolgozó; annál többet azonban az első *Habsburgok* történetén, míg végül a bécsi kongresszusra következett idők történetét,

A Zemplén mai száma tizenkét oldal.

Vécsey br. öccsája nem indítványt tett, hanem csak figyelmeztetett egy udvariassági tekintetre, t. i. az új kormány megalakulásával arra az etiketszerű mozzanatra, hogy az új országos kormány üdvözlésétől a vármegye közönsége el ne feledkezzék. Javasolja tehát, hogy arra az esetre, amidőn az új kormány az ő megalakulásának tényét a vármegye közönségével tudatni fogja, jogosítsa föl a Közgyűlés a főispánt és az alispánt, hogy az új kormányelnököt és kormányát a közönség nevében üdvözlője. (Helyeslés)

Ezek után a főispán határozatképpen kimondotta hogy a Közgyűlés följogosítja és megbizzza az alispánt, hogy az új miniszterelnököt és kormányát, mihelyest a kormányzás átvételét tudomására hozzák a vármegye közönségének, feliratban üdvözlője.

Ezután a vármegye alispánja kelt föl szó-lásra és, a főispánnak elnöki megnyitójában bejelentett lemondására reflektálva, a következő beszédet intézte öméltségéhez:

Méltóságos Főispán úr!

Tekintetes törvényhatósági Bizottság!

Azonnal a főjegyző üdvözlő beszéde után kívántam felszólalni, de megelőzöttém engedelmet kérek, hogy visszatérhessek öméltséghez megnyitott beszédemre, a melyben önmaga monda, hogy előrehaladott kora mellett is az isten kegyelme oly egészséggel és erővel áldotta meg, hogy állásának eddig megfelelhett. Ennél fogva kérjük öméltségét, ne akarjon tőlünk minden áron megszabadulni, de maradjon közöttünk továbbra is!

A vármegye alispánjának e szavait a bizottsági tagok lelkes eljenzése kísérte és zárta be; főispán öméltsége pedig az ovációt megköszönvén, a Közgyűlés áttért a napirendre kitűzött ügyek tárgyalására — és a közadók kezeléséről szóló 1883. XLIV. t. c. 30. §-ának határozományaéhoz képest megválasztotta az adófölszámolási bizottságba rendes tagokul Cseley Antal és Kun Frigyes bizottsági tagokat, pótagokul: Bánóczy Kálmán és Halász József b. tagokat.

A közigazgatási bizottságnak azt az átiratát, melylyel Darányi Ignác dr. földmivélsügyi kir. ministert, abból az alkalomból, hogy ellene a borhamisítók szindikátusa a sajtóban támadásokat indított, lelkesen üdvözölte, a Közgyűlés is magáévá tévén és a ministert a borhamisítók üldöztetésére terén kifejtett s már eddig is eredményes működéséért melegen üdvözölni elhatározván, egyben a maga részéről támogatását és közreműködését is felajánlotta. — végül pedig fölkérte ömagyméltóságát, hogy az 1893. XIII. t. c.-nek megfelelő és a borhamisítások megszüntetése érdekében történendő módosításáról gondoskodni kegyeskedjék.

Az alispán évnegyedes jelentéséből kiemeljük, hogy a szembeteg és hosszabb időre szabadságot Jelenek Gyula n.-mihályi járási szolgabíró most Malonyay Tamás közigazgat. gyakorló helyettesíti. — A közegészségi állapot, főképp az influenza miatt, kevesbé jó. — Egyesített közpénztáraink teljesen megnyugtató rendben vannak. — A vetések jól állanak, a tavaszi mezei munka a szerencsi és a gálszécsi járásek területén nemcsak hogy folyamatban van, de némely helyeken már vetettek is. — A gálszécsi j. főszolgabírája jelentette, hogy a mezei

tebt a mai Magyarország megalakulását, egészen önállóan írta meg. Ez a rész tudniillik teljesen hiányzott Szalaynál, a halál nagy szeretettel végzett munkája közbén szólítván el a derék tudóst.

Külön kell szólnunk a Szalay-Baróti féle munka illusztrációiról. Ebben a közel ezerkétszáz képből, mely a négy kötetet ékesíti, műtörténeti emlékek és régiségek egész muzeuma kerül a közönség kezébe. Nagy tere van az egykoru emlékek: pénzek, érmek, pecsétek, ereklyék másolatának; félezer arcképből látjuk azokat, akik a történelmet csinálták: kiváló uralkodók, hadvezérek, államférfiak, költők és azon idegen fejedelmek és személyiségek arcképe, akik történetünkre befolyással voltak. Azután megszentelt helyek képét látjuk, ahova valamely, a nemzet sorsára döntő befolyásu esemény emléke fűződik: csata- és jelenetképek, térképfelvételek, írasmaradványok: szóval mindaz, amivel a történelem él és főnmaradt. Nagy számmal vannak a műben műmellékletek, hírneves történeti festők: Than Mór, Wagner Sándor, Dóré Gusztáv, Székely Bertalan, Lietzen-Mayer Sándor, Piloty Károly, Madarász Viktor, Lotz Károly, Benczur Gyula műveinek másolatai. Inicialék és szövegek képek oly nagy számmal vannak itt együtt, mint egyetlen magyar illusztrált mnnkában sem.

Szóval az, aki Szalay Baróti munkáját megszerzi, oly könyvet nyer vele, melyben írásban és képből fényesen megismeri ezeréves hazánk történetét.

Róna Béla.

egerek elpusztultak. — A szerencsi, tokaji és a s.-a.-ujhelyi járásek területén fekvő hegyaljai boros pincék közül mindazokban, melyek gyanus színben tüntek föl, vagy abban a hírben állottak, hogy hamisított, sőt müborokat tartalmaznak, hatósági vizsgálatok tartattak és tartatnak. A gyanus borokból mintákat vett a hatóság és vegyi vizsgálat végett felküldötte a borellenőrző országos bizottsághoz. — A sztropkai áll. elemi iskola felépítésére 16,000 ftnyi állami segédelmet utalványozott a vall. és közokt. ügyi minister.

Sennyey Miklós bárónak azért a nemes áldozatáért, hogy t. i. az „Erzsébet-tanyán” a korigényeknek minden tekintetben megfelelő népiskolát építtetett s annak föntartásáról is gondoskodik, teljes előismeréssel köszönetet szavazott a Közgyűlés.

A kir. belügyministernek a közpénztárak vizsgálati rendjét és módosítást tárgyazó újabb Szabályzata alkalmazkodás végett kiadott az alispánnak.

A vármegyei széknáz nagytermét ékesítő „II. Rákóczi Ferenc fejedelem a sajó-körömi országgyűlésre bevonul” tárgyú milleniomi képek 5199 ft 66 krnyi árából még fizetetlen rész kiutalványozása elrendeltetett.

A számonkérőszéki jkönyvből megelégedéssel vette tudomásul a Közgyűlés, hogy az egyes hivatalokban találtató hátrálék külön intézkedéseket nem tett szükségessé.

Az országos központi Hitelszövetkezet vezérigazgatósága jelentette, hogy a szövetkezet megkezdette működését.

A községi, illetve körjegyzők folyamodása, melyben kivételes eszközök alkalmazásba vételét kérték a jegyzői nyugdíjalap rendbeszedése érdekében, minthogy a tárgyalás folyamán annak tárgyalatlansága, valamint az is kitűnt, hogy beadására helytelen információk szolgáltattak okot és alapot — Illésházy Endre mádi jegyző kéréséhez mérten, ki ugy a maga, mint a közgyűlésen jelen volt kartársak nevében is sajnálkozását fejezte ki a folyamodás létrejötte és benyújtása fölött, a napirendről levétetett.

Déli 12 óra multán a közgyűlés berekesztetett, folytatása d. u. 3 órára tüzetett ki s még az nap a késő esteli órákban be is fejeztetett.

A délután tárgyalat fontosabb ügyekről lapunk jövő száma hoz tudósítást.

Vármegyei ügyek.

Darányi minister üdvözlése. A Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület f. év február hó 27-én tartott közgyűléséből Darányi Ignác dr. földmivélsügyi ministerhez a következő üdvözlő-sürgönyt menesztette: „Zemplénvármegyei gazdasági egyesület mai közgyűlése öszinte szívvel üdvözli Nagyméltóságodat ministeri székében, kéri, hogy a bozhamisítás meggátlására irányuló nemes törekvését felmerülő támadás ne gátolják, hanem azt folytatni és derekasán viadalra vinni kegyeskedjék.”

Gazdasági egyesület.

Új tiszti állások. A belügyi kir. minister a vármegye 1899 évi közigazgatási árva és gyámhatósági kiadásairól szerkesztett költségvetést 133,636 ft 07 kr. évi szükséglettel jóváhagyta; egyben értesítette a vármegye közönségét, hogy „az idemnitás megszavazásától függőleg „a saját tárcája terhére 900 ft fizetéssel és 200 ft lakbérrel egy tiszti alügyészi; továbbá 850 ft fizetéssel és 150 ft lakaspénzzel javadalmazott „szolgabírói állást engedélyez; ez állások azonban „csak az e részben ismét nyerendő külön felhatalmazás alapján lesznek betölthetők.”

A közigazgatás államosítása. Az új kormány programjában benne van a közigazgatás állomásátása is, ami mindenestre széles körökben fog örömet okozni.

Új tb. szolgabíró. Főispánunk öméltsége Gáthy Gézá, a s.-a.-ujhelyi járás főszolgabírája mellé beosztott közigazgatási gyakorlót, tb. szolgabírává nevezte ki.

Új körorvos. A Grünblatt Jakab dr. lemondása folytán üresedésbe jött homonnai körorvosi állásra február hó 28-án Szekerák János dr. homonnai lakos gyakorló orvost választák meg közakarattal.

Anyakönyvi statisztika. A tőke-terebesi anyakönyvi kerületén a mult év folyamán 184 születés, 132 halálózás és 36 házasság van bejegyezve.

Jegyzőkönyvhitelesítő ülés volt tegnap d. e. 10 órakor az alispánnál, mely alkalommal a febr. 28-iki közgyűlésről szóló jegyzőkönyvek nyertek jóváhagyást s már a kiadóban vannak.

A várm. közig. bizottsága folyó hó 8-án d. e. 9 órakor tartja rendes havi ülését.

Állami anyakönyvi statisztika. A sá-toralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1899. febr. 26-ától márc. 4-éig a) házasságot kötött: 1 pár: b) kihirdettetett: 2 egyén: c) születési anyakönyvi bejegyzés volt 14 esetben; d) elhalálozott: 8 egyén.

Új alispán. Abauj-Torna-vármegye, mint ma egy hetes számunkban is említettük, folyó hó 2-án választott alispánt. Alispánjelöltek voltak Hammersberg László főjegyző h. alispán és Rakovszky Endre dr. tb. fő- és I. aljegyző. Az alkotmányos urnákból a Rakovszky Endre neve került ki győztesen, kit 8 szótöbbséggel alispánná választottak.

Néhány szó

a vidéki pénzüntézetek reformjához.

A „Pesti Napló” f. évi 11. számában „Vidéki takarékpénztárak” cím alatt igen fontos, nagyon is megszívlelendő cikket hozott, melyben igen mélyen, nagy szakértelemmel beható ez intézetek kezelésének patriarkális viszonyaiba: feltárja az azokban előforduló anomáliákat, rámutat az alaptökének a betétekhez való viszonyos arányatlanságára, a kamatláb magasságára és több eféle a nagy közönség anyagi érdekének megóvására célzó észrevételeket tesz, mik arra vannak hivatva, hogy az illető intéző körök beható tanulmányozás tárgyává tegyék, komolyan foglalkozzanak ezen intézetek fejleményeinek arányához és viszonyainak méreteihez képest szükséges reformálásáról, s ne várják be a felülről jövő intézkedéseket, keressék a panacéat a maguk kebelében, a maguk hatáskörében, igyekezzenek új életet önteni ebbe a korhadtt és elavult szervezetbe és ami a legfőbb, nyujtsanak garanciát annak a nagy közönségnek, mely bizalommal viszi oda és helyezi el sokszor véres veritékkel gyűjtött fillereit.

A kis-czelli takarékpénztár, mely 20 évig tudta leplezni bünnös manipulációját, nem áll egyedül a vidéki pénzüntézetek krónikájában. Hogy a hazánkban létező 600 pénzüntézet közül melyik áll roskadozó lábón, ma senki sem tudná megmondani, sőt azok is amelyek közeli vesztöket érzik, a haláltusát vívják inkább, csak hogy gyengéiket el ne árulják, takargatják büneiket, míg a nemezis utóleri, mely lelketlen eljárás a szegény emberek rovására történik, kik bizalmukat helyezve azokra az intéző egyénekbe, kik tudva palástolják a karasztrófa beálltát, a helyett, hogy még annak idejében, midőn a mentség elérhető lett volna, a kellő tisztesség és törvényesség parancsolta lépésekre elhatározták volna magukat.*)

Szomorú képet tártam fel a t. olvasó előtt, nem fukarkodtam az aggodalmakkal, amiknél fogva az a kötelesség hárul reám, hogy némi irányelvekkel lépjek a nyilvánosság elé, amik is vidéki pénzüntézeink reformálásánál figyelemre méltatást igényelhetnek.

Mint „suprema lex” álljon az, hogy az ugynevezett igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjai feddhetetlen jellemü egyének legyenek és a kellő szakképzettségen kívül vagyonilag oly állást foglaljanak el, mely minden eshetőségekkel szemben elegendő garanciát nyujthatni képes legyen. — A jelzalogkölesön, mely meddő tökét képvisel, a minimumra restringálandó, minthogy nézetem szerint, a vidéki pénzüntézet főcélja, főfeladata, ugyszólván „conditio sine qua non”-ja folyó tökével rendelkezni és azt mennél több biztos, de könnyen mozgóvá tehető kezekbe juttatni, pontos, szabályszerű visszafizetések formájában lehetővé tenni a visszszámítolási ügylet megszorítását, — bizalmat gerjesztő kezelés segítségével oda hatni, hogy a betétek nagysága fokozódjék.

Minthogy az alap- és tartaléktöke képezi a vidéki pénzüntézetek fő- és sarkkövét, az a feladat háramlik rájuk, hogy ezek folyton helyes arányban álljanak egymáshoz és a betétek nagyságához.

Mivel a mérleg összeállításánál a legszigorubb, a legpedánsabb pontosság, kiváló szakértelemmel párosult precizitás kívántatik, tehát az a mérleg-szerkesztés, hogy nem laikus emberek feladata, mondanom sem kell; miből önként következik, hogy a nagy közönség megnyugtattására a mérleg összeállításának bírálata, sőt ellenőrzése is szakértőkre bizassék.

*) E tekintetben a mi vármegyénk területén működő pénzüntézetek, melyek egymás között mintaszerű szolidaritás föntartására törekednek s ugyszólván szerves kapcsolatot tartanak fenn: tisztelőre s ami még föbb, bizalomra méltó üzleti adminisztrációt folytatnak. Igazán teljes megnyugvással mondhatjuk és valljuk is róluk, hogy a mi reális alapokon álló, élethivatásuk tudatában és céljaik szerint üdvösen munkáló pénzüntézeink előtt kalapot emelhet a közvélemény!

Folytatás az I. mellékleten.

letes me
mint az
és megs
való elt
Ez
nagy sz
perálhat
nem ká
Vé
célszerű
ban, tal
omban
szerezit
a pénz
bármiko
letet gy
(U

A Sz
nak 18
ben t
évről

Az
ményei
tek, me
a liszt
a buza
szeritve
nézve
E
arra ké
éjjeli ö
mus h
drága h
időszak
elsejéig
a malom
vények
sát esz
H
vitások
évből
idő ala
életnem
pessége
rülbelől
M
kat fels
egyenle
folyást
litenün
lakháza
ujítások
ditott 8
lakfent
kiadás
malom
kiadott
kiadás
üzletre
hogy k
az elő
alapos
latok 1
T
telt, m
peznek
el, —
ból lét
lajdonk
zések,
tása, p
láttuk
09 krt
illetve
E
csénk
A
nemü
mény
mm. 4
elsején
letet 1
3141 m
összeál
vétetett
és a me
Terr
9314 m
305
4
6
számit
krral v
de még
kgrot t

A váltószámításoknak kissé laza és felületes megbírása a benyújtott értékeknek, valamint az alapszabályok szerint a meghatározott és megszabott hányadékok pontos visszafizetésétől való eltérés kiküszöbölendő.

Ez elősorolt kautelák mellett a tulságos nagy számban levő pénzintézetek mégis prosperálhatnak talán a nagyközönség javára és nem károsítására.

Végül a számos intézet ellenőrzésére nézve, célszerű, sőt szükséges lenne, ha a középpontban, talán a pénzügyi-, vagy belügyi minisiteriumban egy e célra funkcionáló ügyosztály rendszeresítették, melynek feladata lenne ezeknek a pénzintézeteknek ugynevezett „belügyeibe“ bármikor betekintettni és a kívánatos felügyeletet gyakoroltatni.

(Ungvár, 1899. február 26)

Thomán Dávid dr.

A Szegei gómalom részvényársaságának 1899. márc. hó 28-án S.-A.-Ujhelyben tartandó közgyűlésén az 1898-ik évről beterjesztendő üzleti jelentések.

I. Igazgatósági jelentés.

Tisztelt közgyűlés!

Az 1897-ik évi rossz aratásnak következményei a lefolyt év első időszakára is nehezdedtek, mert míg egyrészt a tulmagas árak miatt a lisztfogyasztás lényegesen csökkent, másrészt a buza elégtelensége folytán a malmok kényszerítve voltak az üzem általános megszorítására nézve conventióra lépni.

E kedvezőtlen viszonyok vállalatunkat is arra késztették, hogy január 9-étől kezdve az éjjeli őrleést beszüntesse és az üzemreduciót június hó 15-éig ekként folytattuk. — Nehogy drága készleteket vigyünk át az új aratás utáni időszakra, június 15-ikétől az őrleést augusztus elsejéig teljesen beszüntettük és ezen idő alatt a malom tatarozását, a gép és malomfelszerelvények, valamint az épületek javítását és újítását eszközöltettük.

Ilykép malmunk, az évközbeni kisebb javítások és ünnepek beszámításával, a lefolyt évben csak 226³/₄ napig volt működésben, mely idő alatt a malmalomban összesen 43250 mmáza életnemű őrletetett, habár vállalatunk őrleőképessége jelenleg napi 200 mmázásra, tehát körülbelül évi 65000 métermázásra rug.

Miután ezen behatásunkon kívül álló okokat felsoroltuk, melyek veszteség- és nyer-számlánk egyenlegének végeredményére oly lényeges befolyást gyakoroltak, legyen szabad még felemlitenünk, hogy a vezérigazgatói és tisztviselői lakházak a múlt évben nagyobb javításokat és újításokat igényeltek és hogy az e célra fordított 890 frt 31 krnyi összeget a lakberek és lakfentartási költségek számláján folyó üzleti kiadásként könyveltettük; — továbbá, hogy a malomban eszközölt újításokra és javításokra kiadott 3354 frt 67 kr. szintugy a folyó üzleti kiadások terhére „Kijavítások“ czimén lett az üzleteredmény számlán feltüntetve, — végre, hogy kénytelenek voltunk lisztraktárunkat, mely az előző évek árvizei által sokat szenvedett, alaposan újítani és szilárdítani, mely munkálatok 1860 frt 09 kr. kiadást igényeltek.

Tekintve, hogy az előbb felsorolt két tételt, melyek együttvéve tekintélyes összeget képeznek — s folyó üzleti kiadásokban számoltuk el, — továbbá hogy az elhasználási százalékokból létesült „Értékesítkelési tartalékalap“ tulajdonképpen az épületek, gép és malomberendezések, meg egyéb felszerelések jó karban tartása, pótlása — és felújítására szolgál, indítva láttuk magunkat a lisztraktárra kiadott 1860 frt 09 krt az értékesítkelési tartalékalapból fedezni, illetve ezen számláról leírásba hozni.

Ezeknek előrebocsátása után van szerencsénk egyes üzletágaink kimutatására áttérni:

A múlt évben felöntött 43250 mmáza életneműből 42464 mmáza 13 kgr. különféle őrlemény készült. Ezzel szemben eladtunk 42140 mm. 44 kgr. lisztneműt és folyó év január hó elsején 3937 mm. 70 kgr. liszt- és korpakészletet leltároztunk, mely mennyiségből ugyan 3141 mmáza liszt el volt adva, de a mérleg összeállítására alkalmával e készlet 2800 frttal vétetett a rendes eladási áron alól számításba és a mérlegben 47954 frt 42 krtban van kitüntetve.

Terménykészletünk 1898. évi december 31-én: 9314 mm, 27 kgr. búzából állott 9 frt 65 krjával
305 „ 47 „ rozsból „ 7 „ 33 „
4 „ 54 „ árpából „ 5 „ 80 „
6 „ 76 „ tengeriből „ 5 „ — „
számítva és a mérlegben összesen 92181 frt 92 krral vétetett fel. — Ezenkívül a megvásárolt, de még le nem szállított buza 4492 mm. 35 kgrtot tett és így az 1899. évre összesen 13806

mm. 62 kgr. búzát vittünk át, melyből 11706 mm. 62 kgr. átlagban számítva körülbelül 9 frt 65 krtba kerül, 2100 mmázsa pedig későbbi leszámolásra vásároltatott.

A paraszmalomban a lefolyt évben a vendégek részére 1070 mm. 89 kgr. életnemű őrletünk és vámban valamint őrleési díjakban 667 frt 37 krt vettünk be.

A felügyelő bizottság által megvizsgált és helybenhagyott mérleg, valamint veszteség- és nyerszámla, melyeket ezennel van szerencsénk előterjeszteni.

4086 frt 97 kr. összegnek értékesítkelési leírás címén és 1100 frt — krtak, mint az igazgatóság és felügyelő bizottság részére alapszabályilag megszabott díjtalanynak kihatása után
3308 frt 17 kr. tiszta nyereséget mutat ki

Ebből levonandó a tisztviselők kikötött 5%-tőli részzilletéke 165 frt 40 kr.

Marad: 3142 frt 77 kr.

mely összegnek felosztása és hováfordítására nézve bátorkodunk indítványozni, miszerint:

a közönséges tartalékalaphoz 142 frt 77 kr. esatoltassék, a fenmaradó 3000 frt — kr. pedig osztalék fizetésére fordítassék.

Tekintettel arra, hogy az alapszabályok 66. §-ának g) pontja szerint a nyereségek tartalékalap oly czélból alapítottak, hogy rosszabb években is némileg kielégítő osztalékokat fizethessünk, javaslatunk oda irányul, méltóztassék elhatározni, hogy a fent említett 3000 frthoz a nyereségtartalékalapból még 2200 frt esatoltassék és hogy ezen 5200 frtos összegből: 5000 frt a 23-ik számú szelvény beváltására részvényenkint 10 frtjával számítva fordítassék,

200 frt pedig egyes tisztviselők és munkások közt jutalomdíjképen kiosztassék.

Egyszersmind javasoljuk, hogy az osztalék a közgyűlést követő naptól kezdve kifizetessék.

Az alapszabályoknak szükségessé vált és a részletes indokolást alig igénylő módosítását a felolvasandó szövegben javasoljuk elfogadni.

Ezek után kérjük a tisztelt közgyűlést, hogy jelentésünket a felügyelő bizottság jelentésének meghallgatása után tudomásul venni, az előterjesztett 1898-ik évi mérleget megállapítani, illetve jóváhagyni, indítványainkat elfogadni és az osztalék kifizetését javaslatunk értelmében elrendelni és nekünk, ugyszintén a felügyelő bizottságnak is a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Miután ugy az igazgatóság, mint a felügyelő bizottság működésének időtartama e közgyűlés alkalmával lejár: méltóztassék az igazgatósági tagok számát megállapítani és a választást egy főigazgatóra és a megfelelő számú igazgatósági tagokra nézve megejteni, annak utána pedig a felügyelő bizottság 3 rendes és 1 póttagját az alapszabályok értelmében három évre megválasztani.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1899. febr. hó 20-án.

Szóllósy Gyula,

főigazgató.

Dr. Schön Vilmos,

Schwarz Bernát,

Szóllósi Arthur,

igazgatósági tagok.

II. Felügyelő-bizottsági jelentés.

Tisztelt közgyűlés!

Van szerencsénk a tisztelt közgyűlésnek jelenteni, hogy feladatunkhoz híven f. évi január hó elsején a malomtelepen személyesen megjelenvén, itt a 2) alatt becsatolt leltárt pontosan felvettük.

Mai napon azonkívül a múlt évi számadásokat vettük beható vizsgálat alá és ez alkalmával az igazgatóság által a lefolyt 1898-ik évről beterjesztett mérleget, ugyszintén a veszteség- és nyer-számlát is egészen helyeseknek és a valóságnak megfelelőeknek találtuk.

Az igazgatóság folyó évi február hó 20-án kelt üzleti jelentéséről tudomással bírván, a nyereség felosztására vonatkozó indítványát helyeseljük és egyuttal kérjük a tisztelt közgyűlést, hogy az 1898-ik évre ugy az igazgatóságnak, mint nekünk is a szokásos felmentvényt megadni méltóztassék.

Működésünk ideje a mai nappal lejárván, a tisztelt közgyűlésnek végre az irántunk tanúsított bizalomért köszönetünket is nyilváníttuk.

Kelt Szegiben, 1899. február hó 26-án.

Zinner Henrik,

Kelner Ede,

felügyelő bizottsági tagok.

Dr. Rosenthal Sándor,

felügyelő bizottsági póttag.

Hírek a nagyvilágból.

A pápa aggodalmat keltő lázas betegségbe esett. Kezelő orvosai a szent atya balcombján támadt kelést szerencsésén megoperálták. A szent atya testi erejének teljes tudatában van, épp azért remélik orvosai, hogy visszanyeri teljesen jó egészségét.

Ó-Szerbiában az albánok föllázdak a keresztények ellen. *Haifz* pasa, Szaloniki kormányzója, kellő számú katonaságot és egy üteg ágyút küldött az albánok leveretésére.

Apponyi György, Albert gróf édesatyja, Eberhardon, hol a világtól teljes visszavonultságban élt, 91. esztendő korában elhunyt. Tegnapelőtt temették. Ny. b.

Hírek az országból.

József főherceg f. hó 2-án töltötte be életének 66. évét. Kölesönös rokonérés fűzi össze a legmagyarabb főherceg családját és a magyar nemzetet; azért hön óhajta minden magyar szív az évforduló alkalmából, hogy a főherceget, teljes szellemi és testi frissességben, a magyarok istene még igen sokáig éltesse!

Az új kormány *Széll* Kálmán főminisztersége alatt így alakult meg: *Fejérváry* Géza báró honv.-ügyi miniszter; *Lukács* László dr. pénzügyi miniszter; *Wlassics* Gyula vall. és közokt. miniszter; *Darányi* Ignác dr. földművelésügyi miniszter; *Cseh* Ervin horvát-szlavon-dalmátországi miniszter; *Széchenyi* Manó gróf a király személye mellett levő miniszter. Új tagjai lettek a kormányoknak: *Hegedűs* Sándor kereskedelemügyi és *Plósz* Sándor dr. igazságügyi miniszter. A belügyi minisztériomot ideiglenesen a főminiszter vezeti. A *Széll*-kormány három szóban fejezte ki kormányzati irányát: *Törvény, jog és igazság!* Az új kormány ritka szerencsével indult pályafutására. Bizalma és tisztelete jelöl minden politikai párt meghajtottá előtte zászlaját.

Bánffy Dezső br. lemondott kormányelnök irányában a királyi kegy fokozott mértékben nyilatkozott meg. Még élénk emlékezetében él mindnyájunknak, hogy őfelsége mily szokatlanul meleg hangu sorok kíséretében adományozta lemondott első tanácsosának a *Szent-István-rend* nagykeresztjét s már is jelentette a táviró, hogy őfelsége *magyar kir. főudvarmesterré* nevezte ki a nemes bárót, ki most már a nemzet zászlósurai közt a főrendiházban foglal helyet s leteszi képviselői mandátumát. A távozó miniszterelnöknek a bucsuzóknak egész tábora tisztelegedett.

Az Apponyi-párt letette a „nemzeti párt“ elnevezést s mint ilyen fölsozolván belépett a szabadelvű pártba és vele egybeolvadt. Az aranyelv, melynek hidján a volt nemzeti párt átsétált, így szól: „Az egységes magyar nemzet számára az egységes magyar államot kiépíteni!“

A disszidensek, számszerint harmincan, a parlament béke helyreálltával visszaléptek a szabadelvű pártba.

A t. Ház elnökévé *Perczel* Dezső volt belügyminisztert választották meg. Alelnökök lettek: *Tallán* Béla és *Dániel* Gábor.

Lukács László dr. pénzügyi kir. miniszternek, kiváló érdemei elismerésül, a Lipót-rend nagykeresztjét adományozta őfelsége.

Dárdai Sándort, az állami számvevőszék elnökét, a másodosztályú vaskorona-renddel tüntette ki őfelsége.

Szilágyi-Sándor-émlék A Történelmi Társulat adakozásra hívja föl a nagyközönséget, hogy *Szilágyi* Sándornak, a jeles történettudósnak emelendő diszes síremlékre adakozzék. A kegyes adakozók sziveskedjenek adományukat Budapestre a M. Tört. Társ. pénztárába küldeni.

Levelezés.

Bély, márc. 1.

T. szerkesztő ur!

Kassai püspök ur önaméltósága *Bubics* Zsigmond dr. kegyességéből és nagyméltósága *Sennyey* Pálné bárónő, méltóságos *Sennyey* Gézáné bárónő, *Windisch-Grätz* hercegné szül. *Dessewffy* grófné, *Sennyey* Lajosné szül. *Vécesy* bárónő, *Forgách* Sándor grófné szül. *Sennyey* bárónő, *Almássy* Tasziló gróf ur hithűsége, buzgóssága és áldozatkészségéből a csörgői róm. kat. templom restauráltatott.

E templom, ómélt. *Sennyey* Géza báró ur birtokán van, de minden patronatusi kötelezettség nélkül. A templom restaurálási költsége 909. ftba került; mely összeghez járultak: püspök ur önaméltósága 309. *Sennyey* Pálné bárónő 300. és *Sennyey* Gézáné bárónő 300 ftal. E nagylelkű adományokon kívül, ajándékozott *Forgách* Sándor grófné egy 35 ftos öröklámpát,

Windisch-Grätz hercegné egy saját kezével festett szent képet, Almásy gróf ur pedig a régi képeket átfestette.

Fogadják a kegyes adakozók mindnyájan a hithű katolikusok őszinte köszönését, de különösen Sennyey Gézáné bárónő, kinek példás buzgalma, fáradsága és lankadatlan szorgalma létesítette, haladásában kísérte és a szerencsés bevezetés stádiumába vezette ezt a követésre méltó nemes tettet! . . . Osztott a bárónő érdemeiben férje Sennyey Géza báró ur is, ki a templom restaurálási munkáihoz a szükséges fuvarokat nagylelkűen a saját fogatai által teljesítette . . . Ne maradjon itt megemlítetlenül az se, miszerint Sennyey Géza báróné nemes szívének sugallatát nemesak itt követte, de embertársaiért érző szíve megnyilatkozik sok más között abban is, hogy Csörgön nyári kisdudóvót létesített és abban a haza reményeit, a kisdudóvet naponként 24 liter tejjel segélyezi . . . A jó példa arra való, hogy a tehetősek, a boldog és a szegény között fölbillent társadalmi egyensúlyt helyre állítani iparkodjanak.

K-y.

Különfélék.

Királyi adományok. Ófelsége, kabinet-irodája útján, Kellő Sándor pichneyi gk. lelkésznek 25 ftnyi, özv. Bajza Demeterné, sz. Krajla Julianna stefánócezi lakosnak pedig 10 ftnyi legkegyesebb adományt küldött.

Nemesi előnévadományozás és névmagyarosítás. Ó Cs. és Apostoli Kir. Felsége folyó évi február hó 18-án kelt legf. elhatározásával Klein István honvéd alezredesnek, Klein Tivadar Zemplén-vármegyei főpénztárnak, Klein Emil s.-a.-ujhelyi takarékpénztári tisztviselőnek és Klein Alfréd kir. honvédszázadosnak, valamint törvényes utódaiknak, régi magyar nemességük épségben tartása mellett, az „arnótfalvi” nemesi előnevet díjmentesen legkegyelmesebben adományozni és egyidejűleg megengedni méltóztatott, hogy családnevüket *Arnótfalvy*-ra átváltoztathassák. — Mindnyájuknak, összesen és egyenkint, legőszintébb szerenese kívánunk, — abbéli hő óhajátunk kifejezése mellett, hogy a nemes *Arnótfalvy* család fája „eresecat et floreat!”

Személyi hírek. Szilágyi Bertalan esendőr-alezredes, kerületi parancsnok, Lázár Sándor számvivő főhadnagygal, a helyben állomásozó esendőr-szárnyszakasz és őrsparancsnokság megsejmelése céljából a mult hét elején Ujhelyben időztek.

Főigazgatói jubileom. Sziebert Ede kerületi főigazgató e napokban fogja Kassán megünnepelni tanügyi szolgálatának negyven éves évfordulóját. Az érdemes férfit az ünnepen az ujhelyi főgimnázium részéről Molnár Pál igazgató fogja üdvözölni.

Március 15. A nemzet ujjábredésének, a szabadság hajnalának ötvenegyedik évfordulóját Ujhelyben mint a multban mindig, azonképpen ez idén is, a nagy napok emlékéhez méltóan fogják megünnepelni. A kezdeményezés ezuttal is a hazafias szellemű városi kaszinóból indul ki. A kaszinó választmánya ugyanis elhatározta, hogy 15-én a színházban társas-vaesorát rendez, a melyen az ünnepi alkalmi beszéd tartására *Matolai Etele* alispánt, a nagydíók tanuját fogják felkérni, ugyszintén a városi daloskört is felkérlik az estén való közreműködésre. A közönséget aláírású iverk és plakátok útján fogják a részvételre felhívni. Végül tudatjuk, hogy a vaesorát *Friss* vendéglős fogja felszolgálni, terítékenként 1 ft 50 krért, a kinél különben vaesora-jegyek is kaphatók.

Nem jön Tiszay. Nem rég közöltük lapunkban, hogy a tavaszi színi szezonra Tiszay színtársulata jön hozzánk Miskolcra. Most azonban arról értesülünk, hogy Tiszayék nem jönnek, mert Brassóba mennek, ahol jelentékeny állami szubvenciót kapnak. Így tehát Tiszay igazgatóhoz és társulatához, akik a jövő őszszel a messzi Dunántulra, Pécsre mennek, sajnos, nem lesz több szerencsénk. Hir szerint most *Komjáthy*, a debreceni színház igazgatója folyamodott az ujhelyi színházért.

Jegyváltás. Szirmay Alice, Szirmay Pál köztisztviselő és szeretetben élt udvai birtokosnak bájos szép leánya, jegyet váltott *Ráday* Gida gróffal.

Lakodalm. Landesmann Jakabnak, az ujhelyi „status-quo” izr. hitk. templomgondnokának, *Berta* leánya mult hó 28-án esküdtött örök hűséget *Grünwald* Mór helybeli kereskedőnek. Ugy az esküvőn, valamint a „Magyar Király” nagytermében adott vaesoránál a helybeli zsidóság színe-java vett részt és pedig oly nagy számban, hogy a termék a közönség befogadására szűkeknék bizonyultak. Fényes tanubizonyossága volt ez a Landesmann Jakab és családja iránt megnyilatkozó tiszteletnek és szeretetnek. A gazdag menü után Dandás hege-

düje mellett táncra perdült a fiatalság és a kedélyes mulatságnak csak a hajnali órák vetettek véget. A fiatal párnak szerencsét és állandó boldogságot kívánunk.

Az időjárás. Most, hogy Jégtörő Mátyás alkalmi ajándékát, a jeget nyakra före s csakugyan éjjel-nappal sürgő forgó serénység-gel beszűreteltük, március 4-én, a legkellemesebb enyhe égalj alatt elmondhatjuk, hogy itt az ibolyafakasztó tavasz. Korán kelő kintsétalók ujsá-golták, hogy tegnap reggel fülemile-szót hallot-tak. Ha így tart nemesak a „hosszucsőrűek” meg-érkezett — mert ők már itt vannak! — hanem egy hét multán a fecskemadar eljövételét is újságotatjuk.

Halálozás. Erdélyi Kálmán, a sáros-pataki ev. ref. főgimn. VI. osztályának szép re-ményekre jogosító egyik jeles tanulója, február 27-én reggel, pár óráig tartott kinos szivgöres-tan, elhunyt. Temetése a főgimnáziumbeli ta-nárok és az egész tanulóifjúság részvételével febr. 28-án ment végbe. Kaposójánál nt. *Novák* Lajos főisk. lelkész mondott megható beszédet, a főisk. énekkar pedig gyászdalokat énekelt. A sirnál az osztálytársak nevében *Lengyel* László VI. o. t. bucsuzott el szép beszéddel a kedves és felejthetetlen pályatárostól. Az elhunytban *Erdélyi* Sándor m.-jesztrebi ev. ref. lelkész, t. munkatársunk, kit súlyos betegség gátolt abban, hogy jelen legyen a minden ott levőt mélyen megindított végtisztességen, nagy remények közt sirba szállott fiát gyászolja az elhunytban. Al-dás a jó fiu emlékére!

Szerelmi dráma. Az Ujhely szom-szédságában fekvő Csarnahó faluról eddig csak annyit tudunk és hallottunk, hogy szőlőhegyein rabvallató vinkó és kitűnő ropogós fekete ese-resznye terem. Ez a csendes falu azonban a mult héten egyszeribe emlegettett lett, kiirták az ujságokba, híret vitték országszerte szelűben-hosszában. Nem kisebb dologért pedig, mint hogy a falu s annak is a főhelye, a ref. paplak, szomorú végű szerelmi történet színhelyévé vá-lott. — A papnak Gyula nevű 19 esztendőös ka-masz fia, aki Ujhelyben tanulta ki a lakatos mesterséget, már idestova egy esztendeje ostrom-la szerelmével *Sz. D.* mernők barátunknak szemrevaló esinos kis szobalányát, a 17 éves Antalócezi Mariskát, tolesvai tisztos iparos szü-lőknek jóra való gyermekét. Es mint a nóta is megírja, hogy „a virágnak megtiltani nem lehet” stb., ugy történt itt is. A kitartó udvarlás a kis lány szívében visszhangra talált. Szóval megszerették egymást, de éretlen észszel, bolondul, mert csak így gondolhatták ki, hogy ők egy-másé soha, de soha nem lehetnek. Ez a sze-relmes szívüket tépő tudat érlelte meg bennök az oktan elhatározást, hogy mégis egyek lesz-nek, de csak a halálban. Az elhatározást aztán csakugyan tett követte. A fiu a mult hétfőn meg-irta bucsuzó leveleit, a lányka pedig feketébe ö-ltözött imádkozott a tulvilági boldogságért. Aztán az éjjeli órákban összeszedelőzködtek és kibandukoltak a felhőfoszlányok közt bujkáló holdtól megvilágított rögös uton Csarnahóra, az apai ház tájékára. A kerti méhes volt a dráma színhelye. Itt szögezte a gyilkos revolvert sze-relmes hősünk a lányka mellének s mikor a leány a lövés után vértől patakzó sebével elte-rült, maga ellen fordította a fegyvert s szíven lötte magát. A fiu kevés vergődés után kiszen-vedett, a leány élve maradt. A golyó, ugylátszik, a nemesebb életszerveket elkerülte. Ugy találták őket reggel a hideg méhesben. A leányt a ha-tóság behozatta a kórházba, hol azóta a gyó-gyulás felé halad, a fiut pedig, aki szüleinek oly nagy bánatot és szomorúságot okozott, a csarnahói kis temetőben elföldelték.

Kitett gyermek. A mult hó 28-án este 9 óra tájban a Rózsa-utcai 31. sz. ház udvarán, Amsel Lázár ügynök cselédje egy kö-rül-belül három hetes bepólyázott leánygyer-meket talált kitéve. Az esetet a rendőrségnek bejelentették, a honnan a nyomozást a szivtelen bűnös anya kézrekerítése iránt azonnal megin-dították, azonban mint a lapunk hivatalos ré-szében közölt közözés jelenti, eddig eredmény nincsen. A gyermeket dajkaságra adták.

Kihágás Sárospatakról írja alkalmi tudósítónk, hogy *Barthos* József főszolgabíró f. hó 3-án rendre vizsgálta az ottani péküzleteket és a Janovics Jónás pékműhelyében nem keve-séb mint *huszonkilenc* zsák lisztet foglalt le, mert a kihágás tárgyát képező liszt pindrós és molyos volt.

Legénykedés. Ma egy hete, február 26-án, írja l.-bényei tudósítónk, este 8-9 óra körül a esendőrőrzárat felkereste a község-házánál a bírót, hogy vele bizonyos szolgálati ügyet megbeszéljenek. Alig hogy beléptek, egy kődarab repült a szobába s az ablakszem cső-römpölvé hullott alá, sőt egy üvegdarab a bíró fejébe repült és meg is vérezte. A esendőrök kiugrottak, a futásnak eredt paraszt suhancot elesípték és letartóztatták Balog András sze-mélyében. Vallatás közben konokul tagadott, tagad még most is, ámbár a vele mulató cim-

korák azt vallják, hogy a koresmában mulato-zás közben azt mondotta: Fiúk! itt vannak a esendőrök, rájuk verem az ablakot! Hogy csak-ugyan ő volt-e, más-e e merénylő: a vizsgálat majd kideríti.

Tüz. A szerenési cukorgyár bekecsi uradalmához tartozó „Rosz-malom” tanyáján febr. hó 25-én d. u. 5 órakor ismeretlen okból tűz támadt, mely az ott levő 2 házat és a 130 ökröt befogadni képes istállót teljesen elham-vasztotta. — Hogy az istállóban levő 110 ökröknek semmi baja sem történt, az csak a gazda és béresek önfeláldozásának köszönhető, kik egy pereig sem gondoltak saját szegénységük meg-mentésére. „Csak az ökröket, csak az ökröket!” hangzott az erélyes gazda buzdító szózata, s mig azoknak megmentése körül fáradoztak, ad-dig az ő szegénységük teljesen odaégett. A tűz kevésben mult, hogy emberáldozatot is nem ki-vánt. Az egyik házban ugyanis bentfelelték a kis gyermeket. Az anya vette észre hiányát s kétségbeesett sikoltással rohant az égő házba; alig hogy kiragadta gyermekét, leszakadt az egész tető. *Kappel* Károly gyári igazgató meg-dicsérte a derék embereket s elégett szegény-ségüknek megtérítéséről biztosította őket. Sokáig éljen a nemesszivű emberbarát!

Mindenki figyelmébe. A legterjedtebb betegség a esuz és köszvény, mely nemesak mint láb vagy kézfájás, hanem igen sok esetben mint hát- és fejfájás szokott jelentkezni. Sok gyógyítja szer van, mely e bántalmakat enyhíti, de kevés, amely gyógyítja. A vagyonosabbak gyógyfürdőket szoktak felkeresni, mi nagyon sok esetben hiábavalónak bizonyul, mert a beteg-ség nem enged, hanem gyakran még súlyosodik is. Nagyon fontos tehát, hogy mindenki figyel-mét felhívjuk azon páratlan kitűnő esuz és kösz-vény elleni kenőcsre, melyet *Zoltán* Béla gyógy-szerész udvari szállító gyógyszerára Budapesten hozott forgalomba, (üvegenként 1 frtért) s amely-nek kitűnő és páratlan hatásáról ezer és ezer hála nyilatkozat tesz tanúságot. Így pl. csak a legutóbbi napokban Laticár ezredes Karolyváros-ból, Zsendovits József plébános F. Dobsa, Daun Káry Karolina grófnő Mödling, Keglevich gróf O-Zlatár, Dubraviczky honvéd őrnagy Kloster-neuburg, Markotsch báró Bécs, Hoffman A. Pozsega, Pfeiffer József, az osztrák-magyar bank bécsi felügyelője és még számosan fejezték ki meleg hálájukat és köszönetüket e kiváló kenő-csért, mely őket régi esuz és köszvényes bajuk-tól néhány nap alatt megszabadította.

Színészet Szerencsen. F. évi febr. hó 25-én tartotta bevonulását Szerencs város történelmi nevezetességű falai közzé *Zoltán* Gyula színigazgató jó szervezett társulatá-val. Bevonulása igen szerény volt s bizonyosan ennek tudható be, hogy már eddig is 40-en irtak alá bérletet. A társulatban nem egy olyan tag van, ki a multból jó ismerősünk. Nem mul-aszthatjuk el a jelen alkalmmal, hogy a tár-sulatot Szerencs és vidéke színpártoló közönsé-gének pártfogásába ne ajánljuk.

Ruhatisztítás. Ama régen érzett hi-ányon, hogy ugy férfi-, mint női ruháinkat tisztítás avagy festés céljából más városokba, kellett küldözgetnünk s hónapokig elvárhattunk, mig ruháinkhoz hozzájuthattunk. — segített *Rakovszky* Sándor vegyi tisztító és festő, ki immár három évi itt időzése alatt bebizonyít-ta, hogy gőzerőre berendezett vegytisztító in-tézete ugy a ruhatisztítás, mint a festés művé-szetében is mennyire megálja helyét. Hogy min-den kívánalomnak megfelelő műhelyében minő tárgyak ujjáalakítására képes, mai számunk hirdetési rovatában mondja el. Ajánljuk őt közönségünk b. figyelmébe.

Az „Adalékok” t. előfizetőihez. Az „Adalékok” III. kötetének könyvtáblája pár nap mulva kerül ki könyvkötészetünkbe, kérjük azon t. előfizetőinket, kik azt. megrendelni kívánják, értesítsenek bennünket. A könyvtáblákat 95 kr. előleges beküldése után portómentesen küldjük meg. Tisztelettel: az „Adalékok” kiadóhivatala.

A gálszécsi orsz. állat- és kirakó vásár f. hó 15. és 16-án lesz, mely alkalommal sertés és szárvasmarha felhajtása is meg van engedve.

Anticalvus a neve azon elismert ki-próbált szernek, mely hajkihullás, fejkorpa, kop-paszodás ellen a legsikeresebben használható. Az Anticalvus a haját puhítja, a fejbőrt tisztítja, s a haj mindennemű bántalmait eltávolítja. Nemesak férfiaknak és nőknék, hanem gyerme-keknek is kitűnően ajánlható. Üvegjét 2 koron-áért küldi a főszétküldési raktár; *Kanitz* Ödön gyógyszerára Balassa-Gyarmaton, de kapható minden más gyógyszerárban is.

A „Lukácsféle gyorsnyeremény-jegyzék” a m. kr. szab. Osztálysorsjáték fen-állása óta fényesen bevált. Ezen gyorsnyeremény-jegyzék az osztálysorsjáték húzásai napján közvet-lenül a húzás befejezése után megjelenik és a megejtett húzás eredményét teljes pontossággal közli. Az elárúsítók részére ezen gyorsnyere-

Folytatás a II. mellékleten.

ményje
mert a
által h
induló
nyeren
pesten
évre 5
ményje
pest
főhuzás
tart fer
hetlen
eddig
rati ir
mokra
azonna
iroda
egyik
célzsen

baképa
iratás

ként c

65 k
china
teher
65 kr
mintáz
mentes

Hen
— Ma

A
ténét
szersn
a köve
várme
Dong
várme
(Vége
plén-v
(VI. k
várme
folyt.)
jegyzé
Ford
prepos
Soós
(34. fo
nemze
9. Zer
Irta:
plén-v
nos. -
(8. fol
12. A
rajzál
13. A
netéh
A fé
Ková
16. H
tott iv
évre
ajánl
szont
ajánl
inkál
az eg
és he

Lujos
nak i
azt a
az is
magy
a hel
azon
hogy
meser
kedür

márvá
banipa
pamla
körülö
hozna
zált le
furosa
odatév
geik e
lgy en
melye
meg a
müzeu
netébe
a Nag
adja k

ményjegyzék nélkülözhetetlen, sőt azért is előnyös, mert a fővárosban ez még az nap küldöncök által házhoz hordva, vidékre pedig a legközelebb induló vonatokkal elszállítva lesz. Ezen gyorsnyereményjegyzék előfizetési díja akár Budapestre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr. Ezen gyorsnyereményjegyzék kiadója Lukács Vilmos úr Budapest V. (Füredi-ú. 10.) az Osztyálsorsjáték főhúzásainak tartama alatt, *Taviradi irodát* is tart fenn, mely a vidéki elárúsítók részére mellőzhetlen és éppen ezért majdnem mindnyájan az eddigi főhúzásoknál ezt igénybe is vették. A távirati iroda résztvevői a gyűjtődéjükben levő számokra kihuzott nyereményekről a huzás után azonnal távirati értesítést kapnak, a távirati iroda alacsony előfizetési díja mellett tehát mindegyik elárúsítónak ajánlatos, ha ezen kiválóan célszerű intézményt igénybe veszi.

— **Tudomásul.** A nagyváradi m. kir. bábaképzőn az 1899. évi nyári tanfolyamra a beiratások március hó 1—10-ig tartanak.

Időjósolat március 5-ére: Enyhe, helyenként esapadék.

Foulard-selyem

65 krtól 3 frt 35 krajcárig méterenként — japáni china, s. a. t. a legújabb mintázatok és színekben, fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 kr. méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva — **mintákat pedig postafordultával** küldenek: **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyárjai Zürichben.**
— Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

Irodalom

Az „**Adalékok Zemplén-vármegye Történetéhez**” c. havi folyóiratunknak ez évi, egyszersmind az V. évfolyamnak március havi füzeté a következő tartalommal jelent meg: 1. Zemplén-vármegye történelmi földrajza. (XI. közl.) Irta: **Dongó Gy. Géza.** — 2. Táblázat a Zemplén-vármegyében levő hegyesúcsok magasságairól. (Vége). Összeállította: **Czakó Ignác.** — 3. Zemplén-vármegye népessége a XVI. század végén. (VI. közl.) Irta: **Nagy Gyula.** — 4. Zemplén-vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (38. f. közl.) Fordította: **Matolai Etele.** — 5. Történelmi jegyzetek Zemplén vármegyéről. (38. f. közl.) Ford: **Kapás L. Aurél.** — 6. Adatok a leleszi prépostság történetéhez. (I. közlemény.) Irta: **Soós Elemér.** — 7. Szirmay András naplója. (34. f. közl.) Közli: **Karsa Ferenc.** — 8. A zempléni nemzetiség (2. f. közl.) Irta: **Beke Lajos dr.** — 9. Zemplén-vármegye követi utasításai. (3. f. közl.) Irta: **Kerekes György.** — 10. A piaristák Zemplén-vármegyében. (11. f. közl.) Irta: **Hudra János.** — 11. A Bukócz-hegyi monostor története. (8. f. közl.) Irta: **Ungváry Ede.** — **Levelesláda:** 12. Adalék N.-Mihály és Topolyán községek helyrajzához. (2. f. közl.) Közli: **Dongó Gy. Géza.** — 13. Adalék a hegyaljai borkereskedelem történetéhez. Közli: **Szemere József.** — **Tárca:** 14. A fejedelemszony leánysora. (I. közl.) Irta: **Kovács Sándor.** — 15. A szerkesztő postája. — 16. Hibaigazítás. — A havonként 2—2 nyomtatott íven megjelenő „Adalékok” előfizetése egész évre (12 füzetre) csak 2 ft 40 kr. — **Melegen ajánljuk mindenkinek, akit vármegyénk viszontagságos története érdekel; főképp pedig ajánljuk a községek figyelmébe; annyival is inkább, mert ebben az évfolyamban benne lesz az egyes községeknek külön-külön történelmi és helyrajzi ösmertetése is.**

A helyes magyarság könyve. **Sassi Nagy Lajos,** szegedi kereskedelmi iskolai tanár, lapunknak is egyik jeles munkatársa, egy kis füzetben azt a kérdést fejtegeti, hogy mi módon lehetne az iskolai nyelvromláson segíteni s a helyes magyarságot megvalósítani? Azt feleli rá, hogy a helyes magyarságról kell könyvet írni, s ő azon már nyolc éve dolgozik. Igen kívánatos hogy ez a könyv mielőbb elkészüljön és értelmesen, világosan megírva, — amin nem is kételkedünk — jó szolgálatot tegyen a nemzeti ügynek!

Aszurbanipal. Volt a kajundzsi palota falában egy márvány-dombormű. Ma a British-múzeumban van. Aszurbanipal királyt ábrázolja, a mint egy szőlőlugas árnyában pamlagán fekszik; előtte magas, ékes széken ül a felesége, körülöttük szolgálk, legyeznek a hűsülő fenséget; éltet hoznak mások, szőlő, peng a cíter. A kertben stíliázalt levelű pálmák ad. Leveleiken keleti maderak ülnek, furesán, mereven, mint a hogy a gyermek rajzol, szépen odatéve a levél lapja mellé, állnak a semmin. — Ó felségeik egy-egy esését tartanak kezökben. Ajkukhoz emlik. Így emelik immár kétezer éve, fáradhatatlanul kőtálaikat, melyekben nincs egyéb, mint por. Hány költő zengette meg a maga korában e szobrászremeket, mely most egy múzeumi szám, egy adat az emberiség fejlődésének történetében. A nagybecsű relief legtekélyesebb reprodukcióját a **Nagy Képes Világtörténet** most megjelent 13-ik füzeté adja közre. Egy füzet ára 30 krajcár. Megjelen hetenként

egy füzet Kapható a kiadónál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII. ker., Üllői-út 18.) s minden hazai könyvkereskedésben.

Jóslás a kézből. Szenzációs irodalmi esemény az a munka, a mely most hagyta el a fővárosban a sajtót. Ifj. Lónyai Sándorné, Lónyai Sándor orsz. képviselő neje, Jóslás a kézből c. alatt igen érdekes művet írt. A Jóslás a kézből a kéz vonásaiból von le következtetéseket a szívre, a jellemre, a gondolkodásra, szóval az emberre. A kézből jóslás tudománya régi: a kaldusok s a héberék, kik a misztikus s érzelmetti tanokért rajonkák, már hajdanán megbeszéltek az értékét. Az előttünk lévő mű még a frenológia, a grafológia, a fiziognómia s más misztikus tudományról szellemes dolgokat. A jóslás a kézből a szenzációs műhöz méltó gondnal s fényvel a Sachs és Pollák budapesti könyvkiadó cég kiadásában (VI. Andrassy-út 37. sz.) került a könyvpiacon, famentes papíron, művészi kivitelű, színes, stíliázalt címlappal, nagy 8° alakban. Kapható minden hazai könyvkereskedésben 1 ft. bolti áron!

A milliomas, Croker M. B. regénye, a legérdekesebb olvasmányok egyike. A mivel ez az angol-amerikai író megcserezte hírnevét: a mindig érdekes mesés szöveg, a különböző hajlamú és gondolkodású emberek bámulatos jellemzése és annak a rák nézve idegen indiai világnak az ismertetése, melyben legtöbb regénye lejátszódik, mindez a maga teljes kiválóságában érvényesül. A milliomas regényben. A regény váza, magva, egyszerűségében megható szerelmi történet. A regényt Sajó Aladár né fordította nagy gondnal. A fordítás, amellet, hogy az eredetinek minden szépsége benne van, kitünő magyarsággal készült. A két kötetből álló regény ára, esinosan bekötve, 1 ft. — Kiadja Singer és Wolfner. —

„**Képes Levelező-Lap**” címmel jelent meg egy havi folyóirat Székesfehérvárott, melynek első számát most vettünk, s azt hisszük, hogy gyűjtő olvasóink örömmel vesznék erről hírt. — A lap előfizetése 1899. évre 1 ft. — Mutatványszámot a „Képes Levelező-lap” kiadóhivatala Székesfehérvárott mindenkinél ingyen küld a ki azt egy látképes levelező-lapon kéri.

Dus, érdekesítő, valóban szenzációt keltő tartalommal jelent meg a „Rejtelmes Világ”, A „Rejtelmes Világ”, állandóan 2—2 1/2 ív terjedelemben hetenként jelenik meg esinos, izlós, színes borítékban, előfizetése: negyedévre csak 1 ft 50 kr. A „Rejtelmes Világ” kiadóhivatala: Budapest VIII., Üllői-út 12. sz. alatt van.

Kneipp Ujság cím alatt havi folyóirat indult meg Budapesten. A folyóirat az országos Magyar Kneipp-Egyesület közlönye. Az igen tetszetős alakban kiállított mutatványszám felette érdekesen van összeállítva. Ismerteti a Kneipp-gyógymód mibenlétét. Tárgyalja a most nagyon elterjedt nátha és influenza gyógyítását. Érdekes cikk van benne Petrovics Lászlótól, amelyben leírja azt, hogy miként lett ő Kneippistává. Egy rovatban a lap az előfizetőknek a Kneipp-féle gyógmódra vonatkozó minden kérdésben felvilágosításokkal szolgál. Illetőleg tanácsokat ad az egyes betegségekben követendő mikénti eljárásra. Általában az egész lap tartalma igen tanulságos és hasznos mindenkire, mert okos tanácsokat ad arra nézve, hogy miként éljen az ember, ha egészséges akar lenni. Szerkesztő **Szalkay Gyula, dr.** az Orsz. Magy. Kneipp-Egyesület elnöke. Ára negyedévre 1 ft. Megrendelhető a „Kneipp-Ujság” Budapesten, X. ker. főzár-utca 19. sz. a.

Egyesületi élet.

Jóteknycélu hangverseny. A s.-a.-ujhelyi városi daloskör 1899. évi március 11. és 12-én saját alapítókéjének gyarapítására a „városi színházban” műkedvelői előadással egybekötött hangversenyt rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. A vonzó műsor: március 11-én: 1. Magyar népdalok Méder Mihálytól. Enekl: a **daloskör.** 2. a) Susanne románca a Ninon című operából, Sztójanovics Jenőtől. b) Madár keringő a Libapásztor operettéből, Forrai Miklóstól. Enekl: **Mester Istvánné** urnő, zongorán kíséri: **Isépy Tihamér** ur. 3. Kuruc dalok Goll Jánostól. Enekl: a **daloskör.** 1. Magyar egyveleg Gál Ferentől. Enekl: a **daloskör.** 2. a) Románca a Kópé operettéből, Konti Józseftől. b) Magyar népdalok. Enekl: **Mester Istvánné** urnő, zongorán kíséri: **Isépy Tihamér** ur. 3. Fohász Huber Károlytól. Enekl: a **daloskör** 9 tagja. 4. „A huszárszereltem.” Vigjáték 2 felvonásban Murai Károlytól. (Rendezők: **Gnädig Lipót** és **Bajusz Andor** urak. Sugó: **Friss Heiman** ur.) Személyek: **Barkos Gábor** **Mester István** ur, **Barkos Zsigmond** **Bárczy Gusztáv** ur, **Anna Spillenber** **Sárika k. a.**, **Hüppig Kázmér** **Rohoska József** ur, **Hüppigné Matolay Béláné** urnő, **Sárika Mattyasovszky Sárika k. a.**, **Kenéz Mihály** **Bajusz Zoltán** ur. **Kálmán Bajusz** **Andor** ur. **Dér Pista** **Gnädig Lipót** ur. **Berényi Pál** ifj **Bajusz József** ur. **Zsuzsi Rápássy** **Anna k. a.** 5. Rákóczi induló Huber Károlytól. Enekl: a **daloskör.** 5. Honfidal Wusehing K. P.-től. Enekl: a **daloskör.** Helyárak: Középpáholy 5 ft., — Alsó- és Oldalpáholy 4 ft., — I-ső rendű támlásszék 1 ft 20 kr., — II. r. támlásszék 1 ft., — III. r. támlásszék 80 kr., — Erkélyülés 50 kr., — Földszinti állóhely 40 kr., — Katona és deákjegy 30 kr., — Karzat 20 kr., Egy szinlap ára a pénztárnál 10 krajcár. — Jegyek előre válthatók Szent-Györgyi Vilmos urnál s a hangverseny napján este 6 órától a színházi pénztárnál. Az előjegyzett jegyek Szent-Györgyi Vilmos urnál válthatók be. — A hangverseny kezdete este 7 és fél óraker. — Külön meghívók nem adatnak ki.

Meghívás. A s.-a.-ujhelyi ált ipartestület folyó év 1899. márc. 5-én, d. u. 2 óraker, az ipartestület helyiségében rendez évi közgyűlést tart, melyre a testület t. tagjait meghívja: az elnökség.

Meghívás.

A s.-a.-ujhelyi kerületi betegsegélyző pénztár rendes évi közgyűlését 1899. évi március 5-ik napján, délután 2 óraker S.-A.-Ujhelyben a pénztár helyiségében (Kazinczy-utca, Ligeti dr. háza) tartja, melyre a közgyűlési kiküldöttek ezennel meghívattak.

Tárgyai:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Az igazgatóság kiegészítése.
3. A számadások fölötti határozat.
4. Hat felügyelő bizottsági és 6 választott bírósági tag megválasztása.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1899. február 19-én.

A s.-a.-ujhelyi ker. betegsegélyző pénztár igazgatósága.

A közönség köréből.

(Alak és tartalomért a beküldő felelős)

Szives válasz tiszteletes Lipták Bertalan felső-regmeczi ev. ref. lelkész urnak.

T. szerkesztő ur!

Becses lapjának 8. számában (február 19.) kegyeskedett helyet adni tiszteletes Lipták Bertalan felső-regmeczi ev. ref. lelkész ur azon hivatalos megkeresésének, melyben engem arra hív föl, hogy a Mátyásházán Peteresák Pál rk. és L. Horvát Julianna ev. ref. vallásu nejtől f. évi január 17-én született s 19-én általam megkeresztelt leánygyermek keresztelési adatait hivatalának 8 (nyolc) nap alatt megküldjem, — vádolván engem egyrészt mulasztásról, elkeresztelésről, — másrészt pedig önönmagát dicsérendő előhozta, hogy 1893. febr. 2-án ő is keresztelt egy mikóházi katolikus gyermeket; s ő annak keresztelési jegyzékét nekem megküldte, mit én — ugymond ő — „igen udvariasan irt levélben” meg is köszöntem.

A fenti 8 nap miatt febr. 7-én tiszteletes Lipták Bertalan urnak méltóképen, de jogosan is, azt válaszoltam, hogy hiteles anyakönyv F.-Regmeczre, Mátyásházára nézve az 1895. évi október 1-től fogva a m. kir. anyakönyvi hivatal által Mikóháza vezettetik. Ha tehát hiteles anyakönyvi adatokra szüksége van, ezekkel ott bizonyosan szivesen szolgálnak. A kollegiális elvével fogva talán én is szivesen szolgáltam volna velök; azonban, tekintve immodorát, hogy „8 napok alatt” tegyem meg — ilyen stílusban, záros határidőre — legyen szives a kocsisával beszélni, de nem egy plebániái hivattal, mely kötelességeit tudja és teljesíti is.

Miként már jelezni bátoroktam: válaszom méltó és jogos volt.

Hogyan, miképen? fogja kérdeni tiszteletes Lipták Bertalan ur.

Szives kommentárral készséggel szolgálni van szeremesem a következőkben:

Midőn tiszteletes Lipták Bertalan ur 1893 febr. 2-ika után az általa keresztelt gyermeknek keresztelési adatait hivatalomnak átküldte, az akkor főállott törvények értelmében kötelességét teljesítette, s mert keresztelni is volt szives, mindezekért neki udvariasan irt levélben köszönetemet kifejeztem.

Az 1894-iki új egyházpolitikai törvények értelmében azonban nem tartozunk a vegyes házasságból született és megkeresztelt gyermekek keresztelési adatait átszolgáltatni.

Hogy igazat adjon nekem úgy a t. közönség, mint tiszteletes Lipták Bertalan ur is, bátoroktam az idevágó törvény-paragrafusokat szörszóra idézni:

„A gyermekek vallásáról szóló 1894. XXXII. t-cikk, tekintettel ezen törvények 10. §-ának rendelkezésére és a m. kir. ministeriumnak 1895. évi június hó 29. napján 2030/M. E. szám alatt kiadott rendeletére, a házassági jogról szóló 1894. XXXI. t-cikkkel egyidejűleg 1895. évi október hó 1-ső napján hatályba lépven, a vallás- és közoktatásügyi ministernek a keresztelési bizonylatok kölesönös megküldése tárgyában 1890. évi febr. hó 26-án 10.086. sz. alatt kiadott rendelete 1895. évi október hó 1-ső napján egész terjedelmében hatályát veszti.”

Íme, tehát csak sziveség lett volna tölem, ha a keresztelési adatokat tiszteletes Lipták Bertalan urnak átküldöm.

Szabad kérdenem: ugyan szoktak-e valakit sziveségtétellere úgy kérni föl, hogy 8 nap alatt megtegye? Aztán ily stílusban még a felettes hatóságok sem szoktak alantasaikkhoz írni; annál kevésbbé irhat így tiszteletes Lipták Bertalan ur egy — neki nem alárendelt plebániái-hivatalnak.

Ha pedig a keresztelési adatokat nem kötelességgel átszolgáltatni: szabadjon kérdenem: hol és minő mulasztást követtem el?

Tiszteletes Lipták Bertalan urnak illenék ösmerni és tisztelni a hazai — úgy az 1894-iki, valamint az 1868-iki egyházpolitikai — törvényeket, azoknak magát alávetni, hivatalos teendőit azok szerint végezni kötelessége volna.

De tiszteletes Lipták Bertalan ur a törvényt nem respektálja. Ő — úgy látszik — önmagának jog és törvény. Bebizonyította ugyanis ezt azáltal, hogy f. évi február hó 12-én eltemette Mikóházan egy katolikus gyermeket — R. Emri János ev. ref. és Malokács Mária róm. kat. szülők Mária nevű leánygyermekét. Igaz, hogy tiszteletes Lipták Bertalan keresztelte eme gyermeket: de ez a jogon mit sem változtat, mert tudnia kellene, hogy keresztelhet zsidó, pogány és bárki is, csak szándéka legyen a kereszténységnek keresztelni; hogy tehát ennél fogva, aki vegyes házasságból született gyermeket keresztel, az nem veheti be a saját felekezetebe, ha csak az 1868-ik LIII. t. cz. 3—8. §§-ai ellen — tehát törvény ellenére nem cselekszik. Eme törvény, mely mai napig érvényben van — világosan mondja, hogy az ilyen gyermek, csak ha a 18-ik életévét betöltötte, változtathatja vallását, vagyis csak akkor vehető be más felekezet kebelébe. — 7-ik életévén ahul, ha a vele egyenmű szülő vallást változtat, követi ezen szülők vallását. A fenti gyermeket eltemetni tehát joga nem volt. Ezeket tudnia kellene tiszteletes Lipták Bertalan urnak. Csak igaz maradjon a közmondás, hogy: „a jó pap holtig tanul!”

A temetésért a hívek ez idő szerint még bizonyos meghatározott díjat, úgynevezett stólat fizetnek. Ezen stólától úgy én, mint az orgonistám elestünk. Azt hiszem: ez úgy érdemleges elbírálására a tek. járásbírósnak volna illetékes.

Tiszteletes Lipták Bertalan ur, midőn a maga nevezetes megkeresését s az erre szóló, méltó és jogos válaszomat a „Zemplén”-ben nyilvánosságra hozni jónak és méltónak találta, elfeledte, hogy ugyanakkor önmagát kompromittálja és — bár nem vagyok kárörvendő — engem ugyanakkor, mintha csak meghagyásomra tette volna — nyilvános elégtételben részesített. Minő ítéletet hozand most a t. közönség? Nagy-Kázmér, 1899. február 28.

Kiváló tisztelettel:
Iványi B. Károly,
plebános,

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata

— Rovatvezető: Schneider Jakab. —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S. A.-Ujhelybe küldendők.

A pályaművek.

A pályaművek sorsa első sorban a központi bíráló-bizottság kezében van letéve, ennek véleménye és előterjesztése alapján tárgyalja a választmány és végérvényesen a közgyűlés határoz (alapsz. 37. 39. §§.)

De a ki ismeri úgy a választmányi, mint a közgyűlések természetét és azok lefolyását, tudni fogja, hogy ezek a tárgyhalmaz sokasága, az idő rövidsége és a megjelent tagok türelmetlensége miatt legkevésbé alkalmasok az ily nagyobb terjedelmű művek beható, higgadt fölülbírására, már pedig erre a bíráló-bizottság iránt táplált legnagyobb bizalom mellett is szükség van, de kötelességszerű is.

A pályaművek ismertetése és közrebeszátása által mindenki tudomást szerez rólok és megalkotja a maga nézetét; másrészt pedig azok tartalma, ügyes szerkezete értékes közismeretű tárgy levén, azoknak a rovatban való közlését az egyesületi elnökkel történt megállapodás szerint célszerűnek találtam.

Elsőnek érkezett pályamű ez:

Mi a tanító feladata a terjedő szocializmussal szemben?

Azon népek, melyek együtt élve, egy közös érdelem s értelemben az állami lét közös s legfőbb céljáért, mint a kis Helvézia „un pour tous, tous pour un” jelmondatával szolidaritást vallanak; hol — a politika tekervényes utáiból kibontakozva — nem a külső csillogás, hamar elenyésző hatalom után való kapkodás és személyes anyagi vágyak kielégítése érdekében viv harcot a nép, de az egyszerű polgári érények leghatalmasabb tényezője, a munka által a társadalmi élet céljának magaslatára emelkedő lelki műveltség örökösök a közérdek szentélye fölött: ott az államélet biztos alapokon nyugszik.

Hanyatló századunk jelszava a haladás. Zászlójukra irták azt az egyes nemzetek s harcot kezdetek mellette a körülményekkel. Hihetetlen dolgokat kerített napfényre az emberi kutató elme. A villam s gőz erejének kihasználása előbb lehetetlennek tartott állapotokat szült. A művelődés rohamosan viszi az emberiséget a tökéletesedés felé s míg ez útjában vissza sem tekintve halad; míg a társadalmak a kedves ügyért mindent áldozva, a más irányban működhetők erőket figyelmen kívül hagyják: életet adnak saját testükön oly bajoknak,

melyek nemesek a további haladásnak vetnek sokszor nehezen elgördíthető akadályokat, de alapjában rendítik meg a társadalom épületének oszlopait.

A nemzetek művelődéstörténetét lapozva, szemünkbe tűnik azon szomorú valóság, hogy a művelődéssel folyton lépést tartanak az utóbbi időkben a társadalmi betegségek, minők: anarchia, szocializmus, kommunizmus, nihilizmus stb., a hibás felfogás kinövésai. E bajok eredetéből következtetve, a felületes elme a művelődés számlájára írta létezésüket; de ha figyelembe vesszük a körülményeket, melyek e társadalombontó torzszülötteknek életet adtak, azt fogjuk tapasztalni, hogy nem a fejlődés, sőt ellenkezőleg: a fejlődésben elmaradt, a ki nem használt erő, a nem kellőleg ápolott tulajdonok, a nem helyes alapokon nyugvó nevelés juttatták a társadalmakat oda, hogy ma már vérellen irott s drákói szigorral végrehajtott törvényekkel sem lehet teljesen elnyomni azon áramlatot, melynek keletkezésén csak mosolygott a közvélemény.

A társadalom eme betegségei az emberiség érintkezése folytán különösen a művelt államok népeit inficiálták, de nagyobb mértékben csak ott vertek gyökeret, hol a tévtanok igéi, mint életlő bacillusok, az emberek között termékeny talajra találtak.

Magyarország e század második felében a közművelődés terén lényeges haladást mutathat fel; de — fájdalom — haladása közben, épen mint a németek s franciáknál tapasztaltuk, állami megerősödésének, szellemi tökéletesedésének legjobb idejében látnia kell területe egén azon komor, fekete fellegeket, melyből ha megindul az ár, elborítja a művelődés útját s a békés fejlődés megakadályozása mellett a társadalmi jó rend felforgatását eredményezheti. E vészterhes felleg a szocializmus.

Ha az okokat vizsgáljuk, melyek hazánkban a szocializmus életét eredményezték, úgy találjuk, hogy azok csaknem teljesen azonosak a német szocializmust eredményezett okokkal. Tagadhatatlan, hogy népünk a mostoha gazdasági viszonyok, állami, egyházi adók és más anyagi terhek alatt kissé nehéz helyzetbe jutott; de mindamellett nem szenved kétséget, hogy a szocializmus terjedésének fő oka társadalmunkban a vallástalanság, tudatlanság és munkátalanság mellett az *izgatás*. Csak az látszik különösnek, hogy míg másnemű ujtásokkal szemben tartózkodó magaviselet jellemzi a magyar köznépet, addig a szocializmus rövid pár év alatt hihetetlen mérvet öltött, erős gyökeret vert közöttük.

A nép, ha baja van, annak természetes okául a közhatalmat, a rendszert látja; de sohasem, vagy nagyon ritka esetben gondol arra, hogy a bajt önjerejéből hártassa el, hanem haragra kél az ellenségének tartott hatalommal s rendszerrel. Ha aztán még akad valaki, a ki okoskodásának igazságot s ezzel teljes jogosultságot ad, akkor életre kél a hamu alatt lappangó szikra, krónikus társadalmi bajja növi ki magát. Így keletkeznek a társadalmi kóros állapotok, már akár szocializmus, anarchia, vagy kommunizmusnak nevezzük azokat.

Legelső teendőnk e betegséggel szemben a kórokok eltávolítása, mert e nélkül azt vissza folytani igen, de alapjában kiirtani nem lehet. Az államhatalom erőlyes beavatkozása mellett a társadalom sürgős közbelépésére van szükség; de különösebben azok vannak hivatva e betegség eltávolítására, kik a nép gondolkodásának rendes viszonyok között irányítói, bajaiban tanácsadói, a nép tanítói.

Oda jutottam, hogy immár megkezdhetem elsorolását azon intézkedéseknek, melyek — véleményem és tapasztalásom szerint — a szocializmussal szemben a tanító feladatát képezhetik. Ilyeneknek tartom a vallás-erkölcsi, hazafias irányú és a takarékosra, munkásságra szoktató nevelést az *iskolában*; egyesületek szervezését a *társadalomban*. E szerint a tanító feladata a terjedő szocializmussal szemben két körben mutatkozik: egyik az iskola, másik a társadalom

(Folyt. köv.)

Nyílt levél.

Tekintetes szerkeztő ur!

Több polgártársam megbízásából sziveskedjék ezen cikket becses lapjában közzé tenni.

A kis-pataki határban fekvő Dorkó, Füzesér és a hozzá tartozó tanyákon köztudomás szerint 192 tanköteles gyermek van, mindannyian derék becsületes gazdálkodók gyermekei, a kik az iskolát nélkülözni kénytelenek. Hogy egy iskola felállítható legyen, a szülők 390 ftot irtak alá s úgy tudom szívesen s ingyen adnák az iskolához való területet s befuvaroznák a szükséges anyagokat is az iskola építéséhez. Meg is keresték ebbeli óhajukkal a sárospataki közös iskolaszék érdemes elnökét, Glevitzky Sándor urat, hogy az iskola felépítésére a szükséges lépéseket tenné meg. Glevitzky Sándor ur, a kinek a kis-pataki

iskola felvirágoztatását köszönheti, készségesen vállalkozott a tanyai lakosok óhaját előmozdítani s úgy tudom, hogy egy állami iskola felállítását fogja ott kérelmezni.

Felhívom vármegyénk humánosan gondolkodó intézőinek szíves figyelmét ezen szegény tanyai lakosok jogos kívánságára, terjeszszék ki jóakaratu figyelmüket ezen elhagyatott vidékre, a hol annyi gyermek vár tanítás és vallásbani oktatásra; oszlassák el annak a sok kétségbeesett szülőnek nggodalmát, a kiknek egy iskola felállítása egyedüli vágyuk, hogy gyermekeiket oktathassák s jó hazafiáknak nevelhessék.

Különösen ajánljuk ez ügyet Zemplén vármegye fárádhatalan buzgalmu, nemeslelkü tanfelügyelőjének, nagyságos Nemes Lajos urnak szíves jóakarataiba

Sárospatak, 1899. február hó 21.

Núdasdi Trstyánszky Károly.

Felhívás!

Tisztelettel van szerencsém a Zemplén megyei tanítói egyesület alsó-körének t. Tagjait felhívni: sziveskedjenek az 1898-ik évi hátrálékos tagsági díjakat címekre beküldeni.

Kartársi üdvözléssel:

Szoural János,
mádi k. tanító,
az alsó-kör pénztárosa.

Közgazdaság.

Borkóstoló.

Zemplén-vármegye tevékeny, a közjó előmozdítása terén minden alkalmat megragadó gazdasági egyesületi elnöksége a következő körlevelet boesátotta ki:

Mélyen tisztelt Uram!

A Tokaj-Hegyalja régi hírnevének megóvása egyik elsőrendű kérdése lévén a szőlősgazdák s ezek egyeteme képviselőiben a zemplénvármegyei gazdasági egyesületnek ép úgy, mint a reális borkereskedelemnek, kell, hogy karöltve oda hasson minden tényező, miszerint ne csak a belföld piaca, de a külföldé is meggyőződést szerezzen arról, hogy a Tokaj-Hegyalján ép úgy kapható még elég nagy mennyiségben meghamisítatlan eredetiségében a régi szamorodni és asszú bor, mint az ujonnan telepített szőlőkben termelt kiváló minőségű jó bor.

A zemplén-vármegyei gazdasági egyesület évek óta azon fáradozik, hogy ezen régi és újabb borokat az általa évenként rendezni szokott borkóstolókon, bemutassa.

Ama ténykörülmény, hogy a borhamisítások meggátolására országszerte megindult a mozgalom, arra bírta a gazdasági egyesületet, hogy ezen borkóstolót e jelen évben szélesebb alapokon és arányban megtartatván, úgy a hazai, valamint a külföldi kereskedőknek bizonyosságot nyujtson arról, hogy a Tokaj-Hegyalján a szomoruan konstatált nagy mennyiségű olasz bor mellett még mindig kapható régi és új bor nagyobb mennyiségben.

E végből elhatározta, hogy a *f. év március hó 25. és 26-ik napjain* S. A.-Ujhelyben, a vármegye háza nagytermében egy nagyobb szabású *borkóstolót* rendez, amelynek megtartását a külföldi lapok és konzulátusok útján a kellő időben és megfelelő módon a magas földművelésügyi kormány közvetítésével közzé is ítesz s arra a külföld kereskedőit, valamint a hazaiakat szívesen meghívja.

Amidőn tehát a közügy érdekében kifejtendő ezen mozgalomra rámutatunk, teljes tisztelettel és bizalommal felkérjük, hogy ezen *borkóstolóra* régiebb és új boraiból mintát küldeni sziveskedjék.

Felkérjük egyben, hogy a mintákat **legkésőbb a folyó év március hó 18-áig** a zemplénvármegyei gazdasági egyesület titkári hivatalához címezve annál is inkább beküldeni sziveskedjék, mert a kiállítandó borokról egy nyomtatott jegyzéket ad ki az egyesület s ennek elkészítéséhez időre van szüksége.

A beküldendő mintákon kérjük feljegyezni azt, hogy hányadik évi termés, hány hordó van belüle eladásra szánva és hordója milyen árban eladó. A borminta minimális mennyisége 3 deciliter lehet; minden bormintából két egyenlő nagyságú üveg küldendő be.

A kiállítandó borokat egy bíráló-bizottság fogja március hó 25-én megvizsgálni. A bíráló-bizottság tagjainak fele termelőkből, a másik fele borkereskedőkből van összeállítva.

A borkóstoló első napján az egyesület szólésezi szakosztálya értekezletet tart

Hazafias üdvözléssel fordulunk ismételtén a Tokaj-Hegyalja minden bortermelőjéhez és borkereskedőjéhez, hogy célunk kivitelében bennünket támogatni sziveskedjék.

A cél nemes; ennek győzelemre juttatása édes mindnyájunk kötelessége. Kötelességünk

teljesít
időben
hírnev
megta

hogy
datárs
tást a

Ma

a tape
hon n
tájeko
meri s

közgaz
holott
lözhet
ség és

nek t
közga
és leg

azért
határo
met és
ség sz

daság
megje
tesítő

aus U
que“
jedele
zatait,
ben e

után

tos e
iránt
geikhe
ajánla

tkptár
alaptó
évből
kor. 3

társá

által
kével
terjesz

társas
alatt
get lé

dor d
igazga
Az új
és egy

A társ
daköz
kedők
hatáso

kiszab
előtt t
nál is
e teki
ben se

resked
a. ked
gákat
tályu
kötele

los k
jegyző
solatba

gának
üléséb

Más. o

98. sz
és ön

közig.
más é
tolva
közöns
lyel a

teljesítésében áll hivatásunk s hivatásunk a mai időben csak az lehet, hogy féltve őrzött régi hírnevét a Tokaj-Hegyaljának csorbítottatlanul megtartsuk a jövődök számára.

Mi így gondolkozunk s erősen hiszünk, hogy e tekintetben velünk érez minden gazdaságunk.

Bármilyen tudakozásra bővebb felvilágosítást ad az egyesület titkári hivatala.

S.-A.-Ujhelyben, 1899. március 1-én hazafias üdvözléssel:

a zemplén-vármegyei gazdasági egyesület.

Magyar Közgazdasági Értesítő.

A kereskedelemügyi m. kir. minister attól a tapasztalattól vezéreltetve, hogy egyrészt itthon maga az érdekelt közönség nem nyer kellő tájékozást közgazdasági viszonyainkról, nem ismeri saját intézményeinket és ebből kifolyólag közgazdasági vélemény nem képes alakulni, holott ez az egységes fejlődésnek egyik nélkülözhetetlen kelléke; másrészt a külföldi közönség és szakkörök vagy egyáltalában nem vesznek tudomást Magyarországról, mint önálló állam közgazdasági viszonyairól, vagy pedig hézagos és legtöbbször helytelen információkat nyernek: azért egy oly szakirodalmi vállalat megindítását határozta el, mely magyar nyelven a hazai, német és francia nyelven pedig a külföldi közönség számára szolgálja a jelzett fontos közgazdasági és állampolitikai célt is.

E folyóirat, melynek első füzeté már most megjelent, magyarul „Magyar Közgazdasági Értesítő”, németül „Volkswirtschaftliche Mittheilung aus Ungarn” és franciául „La Hongrie Economique” címen negyedévenként átlag 15 ivnyi terjedelemmel felöleli a közgazdaság mindama ágazatait, melyek a kereskedelemügyi tárca keretében egyesülnek.

A folyóirat évi előfizetése a magyar kiadás után 16 koronában van megállapítva.

Erre a folyóiratra, a vele elérni kívánt fontos cél érdekében, éees hazánk közgazdasága iránt érdeklődők figyelmét felhívni és tehetségeikhez mérten való legszélesebb terjesztését ajánlani hazafiai köteleességünknek tartjuk.

R.

Méleg. Utóbb vettük a s.-a.-ujhelyi polg. tktár mérlegét, már koronaszámítással, — alaptőkéje 160.000 kor; betétje volt az elmúlt évben 1.678,334 kor. 96 fill; nyeresége 32,868 kor. 38 fillér.

Az Osztr. Elemi Biztosító Részvénytársaság, mely Bécsben 1897-ben nagyiparosok által 4 millió korona teljesen befizetett alaptőkével alakult, működését Magyarországra is kiterjesztette és „Osztr. Elemi Biztosító Részvénytársaság Magyarországi Fiókigazgatósága” cég alatt Budapestén (V., Sas-utca 14.) képviselőket létesített, melynek tagjai *Matkovits* Sándor dr. ur val. bels. titk. tanácsos, a társaság igazgató tanácsosa stb. és *Sebestyén* Henrik ur. Az új képviselőség működését már megkezdte és egyelőre a tűzbiztosítási ágazatot cultiválja. A társaság hivatásának tarlja, hogy egy a gazdaság közönség, mint a gyárak, iparosok és kereskedők érdekeit a biztosítás terén a lehető leg határozottabban felkarolja, mit úgy mérsékelt díjak kiszabásával, mint a károk felvételénél szem előtt tartandó kifogástalan méltányossággal annál is inkább elérni vél, minthogy a társaság e tekintetben más biztosító vállalatokkal szemben semmiféle kötelezettségben nem áll. *Btt.*

Vármegyei Hivatalos Rész.

T. Zemplén-vármegye közig. bizottságától
158/180. kb. sz. Olvastatott a nmságu kereskedelemügyi ministerium f. évi 88472/98. sz. a. kelt körrendelete, mellyel a szegődött szolgákat (ceselédet) az általuk fizetett I. osztályu kereseti adó után az utadó fizetésének kötelezettsége alól felmenti.

Az intézvény másolata a Zemplén hivatalos közlönyben közzététetni s az alispánnak, jegyzői karnak és a járási főszolgabírnáknak másolatban kiadatni rendeltetett.

Kelt T. Zemplén-vármegye közig. bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1899. febr. 14-én tartott ülésében.

Molnár főispán,
mint a közig. biz. elnök.

Másolat

Kereskedelemügyi m. kir. minister 88472/I. 98. szám. Körrendelet. Valamennyi vármegye és önálló hatósági joggal felruházott város közig. bizottságának (Fiume kivételével) tudomás és mihez tartás végett alant másolatban esatolva megküldöm címnek valamennyi hatóság közönségéhez intézett azon rendeletemet, mellyel a szegődött szolgákat (ceselédet) az általa

luk fizetett I. oszt. kereseti adó után az utadó fizetése alól felmentem, illetve az 1890. évi t.-c. végrehajtása iránt 1892. évi március hó 31-én 15322. sz. a. hivatali elődóm által kiadott ntasítás II. csoport 155. 18. pontjának ezen körrendelettel ellentétben álló határozmányait hatályon kívül helyeztem. Budapest, 1899. jan. 19. Br. *Dániel*, sk. *Másolat.* Kereskedelemügyi m. kir. minister. 88472/I. 98. sz. Valamennyi magyarországi vármegye és önálló hatósági joggal felruházott város közönségéhez. (Fiume kivételével) A közutakról és vámokról szóló 1890. I. t.-c. rendezve a közutakra vonatkozó és az azokkal kapcsolatos ügyeket megállapította az azok építése, kezelése és fenntartására szükséges anyagi eszközök alapjait, azok kivételének, beszedésének és kezelésének módozatait. A közúti szükségletek fedezésére szolgáló adók tekintetében rendelkezett a törvény 23 és 25. §-a, mely utóbbi bizonyos mentességeket is statuált. A 23. §. világosan megjelölte azon állami adómenteket, melyek alapján közúti pótdadó kivételének és beszedésének van helye. Ezek között a közúti adózás alapjául jelölte meg a kereseti adót is. A törvény a 25. §-ban statuált mentességeket a 23. §-ban megjelölt állami egyenes adófizetőkre nem terjesztette ki. Ez szolgált jogalappal arra, hogy ha bár a 25. §. 4. bekezdése h) pontjában a szegődött szolgák (ceselédet) mint mentesítettek vannak felsorolva azon tartozás alól, melyet ezen szakasz megállapít, de nem azon kötelezettség alól is, mely a 23. §. értelmében teljesítendő, egyik hivatalbeli elődóm által, a törvény végrehajtása iránt 1892. évi márc. hó 31-én 15322. sz. a. kiadott utasítás II. csoport 15. §. 18. pontjában kimondatott: — hogy az utadó a kereseti adó alapján a szegődött szolgákra (ceselédet) is, az 1875. évi XXIX. t.-c. 11. §-ának analogiája alapján a munkaadóra, illetve gazdára kivetendő, ugyanezen analógia alapján fennhagyatván a munkaadónak, illetve gazdának azon joga, hogy az általa fizetett utadót azok béréből levonhassa. Az említett törvényes határozományokra alapított ezen rendelkezés szolgált zsinormértékül a ceselédet utadója körül követendő eljárás tekintetében mindaddig, míg a közig. bizottságok kebeléből az 1885. évi XII. t.-c. 12. §-a értelmében választott pótdadó felszólamlási küldöttségek által hozott, több rendbeli s a felszólalót a ceselédutadó megfizetése alól felmentést igénylő felszólalásával elutasító határozat ellen a m. kir. közig. bírósághoz beadott panaszból folyólag nevezett bíróság az 1897. évi 501. sz. a. s azóta beadott újabb panaszok következtében hozott újabb ítéleteiben a panaszoknak helyt adva azon megokolással, hogy miután a szegődött szolgák (ceselédet) a törvény világos rendelkezése szerint az utadó alól fel vannak mentve s az adózás természetével bíró kötelezettséget rendelet nem csak törvény állapít meg, kimondotta, miszerint a szegődött szolgákra (ceselédet) utadó ki nem vehető s így nincs törvényes alap arra sem, hogy az helyettük a munkaadóra, illetve gazdára rovassek. Ezen ítéletekkel az előemlített végrehajtási utasításban foglalt rendelkezésekkel szemben oly jogalap alkottatott, mely minden egyes érdekeltnek megadja a leletőséget a pótdadó felszólamlási küldöttségeknek a végrehajtási utasításban foglaltakra alapított ellenkező határozataival szemben a ceselédutadó alól nemességnek teljes joghatályval való érvényesítésére s mely körülmény több hatóság közig. bizottságát arra indította, hogy tölem az említett ítéletek által az eddigi szabályokkal szemben teremtett ellentétre utalva, a ceselédutadó körül jövőben követendő eljárás iránt utasítást kérjenek. Fontolóra vevém a kérdést, magam sem zárkozhattam el az elől, hogy az idézett törvényes határozományok eltérő alkalmazást engednek meg, mert míg egyfelől a törvény 23. §-ának határozatai jogalapot nyújtanak a ceselédet utadó fizetési kötelezettségének megállapítására, másfelől a törvény 25. §-a a ceselédetnek az utadó kötelezettség alól feltétlen mentességét mondja ki. A törvény 25. §-ának most érintett határozatát, mint a 23. §. határozatai alól kivételt véve alapul, továbbá szám-bavéve, a közig. bíróság elvi határozatának indokolását, valamint azt, hogy a közig. bíróság ítéleteivel, az idézett végrehajtási utasításnak a ceseléd utadó ügyre vonatkozó rendelkezései megfelelő eredménnyel nem is alkalmazhatók, mert a rendelet fentartása csak azt eredményezhetné, hogy a kivetések ellen tömegesen beadandó fellebbezések az illetékes hatóságok teendőit cél nélkül szaporítanák, mindezek egybevetése után kívánatosnak csak azt tarthatom, hogy az eddigi rendelkezések és az ismertetett ítéletek között fenforgó eljárás megszüntetessék s ezzel a bíróság egyes konkrét panaszok alkalmából hozott ítéleteinek általánosságban érvényeszeretessék. Mindezekhez képest egyetértőleg a pénzügyminister úrral, a többször idézett végrehajtási utasítás említett pontjának mindazon rendelkezéseit, melyek a szegődött szolgák (ceselédet) I. oszt. kereseti adója alapján kivetendő utadóra vonatkoznak, ezennel hatályon kívül

helyezem, s ennek folyományaként kimondom, hogy a szegődött szolgák (ceselédet) I. oszt. kereseti adójuk után utadóval meg nem róhatók s azt helyettük a munkaadót, illetve gazda sem köteles megfizetni. Önként értendő, hogy a szegődött szolgák (ceselédet) az idézett törvény 25. §-án alapuló utadó kötelezettség teljesítésére nem szoríthatók. Felhívom a közönséget, hogy jelen rendelet végrehajtása iránt megfelelően intézkedjék. Budapest, 1899. január 19. Br. *Dániel*, sk.

31151/99 sz. *T. Zemplénvármegye alispánjától.*
A 10 főszolgabírnáknak.

Az 1900 évi párisi nemzetközi kiállításon tartandó kongresszusok szabályzatát másolatban ide mellékelve szabályszerű közhírré tétel végett kiadom.

S.-a.-Ujhely, 1898. december 28.

Matolai Étele alispán.

Másolat.

Az 1900. évi párisi nemzetközi kiállításon tartandó kongresszusok szabályzata. I. §. Az 1900 ik világgkiállítás tartama alatt párisban nemzetközi kongresszusok reudszerezítettnek: valamennyi kongresszus szervezete és működése a jelen szabályzat határozmányainak van alávetve. 2. §. Az 1900-ik évi kiállítás nemzetközi kongresszusai tizenkét csoportba vannak beosztva, a mint következők: I. csoport. Nevelés és oktatásügy. II. csoport. Művészet, iparművészet, szépirodalom, színművészet, történelem, régészet. III. csoport. Matematikai tudományok, (matematika, mechanika, csillagászat, geodesia.) IV. csoport. Fizikai és vegytani tudományok és ezekdek alkalmazása. (földtan, ásványtan, növénytan, állattan, bonetan, élettan, embertan.) VI. csoport. Orvosi és gyógyszerészeti tudományok. VII. csoport. Alkalmazott mechanika, mérnöki tudomány és technikai technika, közlekedési eszközök. VIII. csoport. Mezőgazdasági tudományok (agronomia, mezőgazdaság, szőlészet, mezőgazdasági iparosok, kertészet, erdészet, vadászat, halászat.) IX. csoport. Nemzetgazdaság, törvényhozás, statistika. X. csoport. Társadalmi tudományok, (társadalmi gazdaság, egészségügy, jótékonyosság) XI. csoport. Gyarmatügy és földrajzi tudományok, (földrajz, fizikai földrajz, tudományos és földrajzi kutatások). XII. csoport. Ipar és kereskedelem (általánosságban). 3. §. Az 1900-ik évi kiállítás nemzetközi kongresszusai a francia kormány védnöksége alatt állanak. A kormány védnöksége a közigazgatási hatóságokat, a kongresszusokon nyilvánított vélemények vagy az ott hozott határozatok tekintetében bármikép sem feshelyezheti. Vallás- és politikai kérdések tárgyalása egyáltalában tilos. 4. §. A kongresszusi helyiségek felügyelete a kiállítási igazgatóság hatáskörébe tartozik. 5. §. Az 1900-ik évi kiállítás kongresszusaira vonatkozó összes levelezések a vezérbiztoshoz (Commisaire général) címzendők. (Ügykezelési vezérigazgatóság, Gir-saron générale de C' Exploitation. — Kongresszusok, Congrès*) M. Alfred Picard Commisaire général de C' Exposition internationale de 1900. Páris. 2. Avenue Rapp. 6. §. A nemzetközi kongresszusokra vonatkozó kérelmek és azoknak szervezetét illető kérdések tanulmányozásáról tizenkét, a 2. §. alatt felsorolt csoportnak megfelelő külön csoportbizottság gondoskodik, a bizottsági tagokat a vezérbiztos előterjesztésére a ipar-, kereskedelem- posta- és táviradaügy minister nevezi ki. Ezen bizottságok mindegyike saját kebeléből elnököt, egy alelnököt és egy titkárt választ. 7. §. A kongresszusok szervezése és vezetése, nemkülönben a csoport bizottságok által előterjesztett javaslatok felülbirálata az országos bizottság hatáskörébe utaltatik, mely a kiállítás ügykezelő igazgatójával egyetértésben működik. Az országos bizottság a következő tagokból áll: 1) A kereskedelem-, ipar-, posta- és távirada-minister által a vezérbiztos előterjesztésére az előbbi szakasz alapján szervezett csoportbizottságok kebelén kívül kinevezett egy elnök és három alelnökből. 2) A csoportbizottságok elnökei és alelnökeiből. 3) Egy a kongresszusok szervezésére kiküldött vezér-megbizottból (délégné principal.) 4) Egy a vezérbiztos által kijelölt előadó — és titkárból. 8. §. A jelen szabályzat végrehajtására szükséges részletes utasításokat az országos bizottság dolgozza ki. 9. §. A jelen szabályzatban előre nem látott minden esetben az országos bizottság határozata kérendő ki, a mely végérvényesen dönt. 10 §. Az országos bizottság tagjai minden kongresszuson szabad bemeneti joggal bírnak, tanácskozási joggal azonban csak azokon a kongresszusokon vehetnek részt, a mely kongresszusoknak tagjai. 11. §. A különféle kongresszusok megtartását indítványozó bejelentéseknél tartalmazniok kell az illető kongresszus általános programját és megjelölendő a kongresszus által elérni szándékolt cél is. A bejelentő kérvényben felsorolandók a kongresszus megtartását kedvezményező személyek neve és megjelölendő az is, hogy a bejelentett kong-

resszus mennyiben képezi valamely előbbi kongresszus folytatását. 12. §. Az igazgatóság a kongresszusokra vonatkozó kérvényeket és programokat a csoport-bizottságokhoz utalja; a csoport-bizottság a kérvényeket és programokat felszereli és azokat felülvizsgálata az országos bizottságokhoz fölterjeszti, a mely az elfogadást vagy a visszautasítást a vezérbiztosnál javaslatba hozza. 13. §. A csoport-bizottságok mindegyike illetőségi körében megállapítja azon kongresszus jegyzékét, melyeknek megtartását kívánatosnak tartja; a vezérbiztos ezen jegyzéket az országos bizottság felülvizsgálata alá bocsátja. 14. §. A nemzetközi kongresszusok a jelen szabályzatban foglalt általános határozatok keretén belül szervezetüket és igazgatási teendőiket maguk állapítják meg. E célból minden kongresszus számára egy szavazó bizottság alakítatik, melynek feladata a kongresszusi munkákat előkészíteni és a kongresszust az igazgatóságnál képviselni. 15. §. A szervező bizottságokat a csoportbizottságok előterjesztésére az országos bizottság véleményének meghallgatása után a vezérbiztos nevezi ki. A kongresszus megtartását kezdeményező személyek tagjai a szervező bizottságnak. 16. §. Korábbi kongresszusoknak folytatását képező kongresszusoknak megengedhető, hogy az 1900-ik évi kiállítás nemzetközi kongresszusi sorában eddigi szervezetük érintetlen fenntartása mellett vegyenek részt. Ily kongresszusokat az igazgatóságnál egy a vezér-biztosnál bejelentett és általa elfogadott szervező bizottság képviseli. 17. §. A szervező bizottságok a kongresszusi tanácskozások általános programját, az előre készített jelentés tárgyát képező kérdések és a kiszemelt előadók névjegyzékét, az ülések előrelátható számát, az illető kongresszus megtartására javaslatba hozott időpontot és a gyűlések számára szükséges helyiségekre vonatkozó kívánásokat legkésőbb 1899. évi október hó 1-ig a kiállítási igazgatóság előterjeszteni kötelesek. 18. §. Az üléseken csak kongresszusi tagok, a Francia hatóságok kiküldöttjei és a külföldi kormányok kiküldöttjei terjeszhetnek be munkákat és vehetnek részt a vitatkozás és tanácskozásokban. A jogosultak részére a kiállítás ügykezelő igazgatója a csoport bizottságok javaslatára, személyre szóló jegyeket állít ki. 19. §. A kongresszusi jegyzőkönyvek nyomtatásáról és kiadásáról, valamint az ellenőrzésről az országos bizottság gondoskodik. A közvételtől eredő költségek a kiállítási igazgatóságot terhelik. 20. §. Tekintettel a jegyzőkönyvek közzétételére, minden szervező bizottság később meghatározandó határidőig köteles lesz az országos bizottsághoz betérjeszteni. 1) az ülési jegyzőkönyvet. 2) a kongresszuson részt vett tagok névsorát. 3) az ingyen vagy ellenérték fejében kívánt jegyzőkönyv példányok számát. 21. §. A szervező bizottságoknak kívánatra kiszolgáltatnak azon jegyzőkönyvek, a melyek azt érdeklik; az ingyen kiszolgáltatandó példányok száma legfeljebb ötvennel haladhatja meg az illető kongresszus tagjainak számát. Ezen felül később meghatározandó ellenérték fejében a mindenkor szükséges példányok rendelkezésre fognak állni. 22. §. A szervező bizottságok részletes jelentéseiket és kiadványaikat 50 példányban a kiállítási igazgatóságnak beszolgáltatni kötelesek.

Zemplén-vármegye szabályrendelete a községi és körjegyzők nyugdíj-intézetéről.

(Folyt. és vége.)

V. Rész.

A nyugdíjalap kezelése.

37. §. Jelen szabályrendeletben megállapított illetékekre vonatkozólag a már megállapított minta szerint törzskönyv vezetendő.

38. §. Az alap kezelését az alispán felügyelete alatt, minden egyéb pénztárak és alapítványoktól elkülönítve szabályszerűen okmányolando évenkénti számadás kötelezettsége mellett a vármegyei pénztár teljesíti.

39. §. Az alap javára befolyt összegek, ha az alap felett örökös választmány másként nem intézkedik, azonnal kamatozás végett elsőbbségi joggal a választmány által kijelölendő bármely biztos hitelű pénzügyintézetbe helyezendők és elhelyezésük, valamint esetleg kivételük is a kezelési naplóba szabályszerűen atvezetendők és okmányolando hogy ez által a pénzek gyors elhelyezése igazolva legyen.

40. §. Az alapot kezelő vármegyei pénztár tartozik:

- a) a tőke és befolyt késedelmi kamatokról pontos kimutatást készíteni;
- b) a kifizetett nyugdíjakról, valamint névszerint a nyugdíj élvezőkről nyilvántartást vezetni, és az esetleg bekívánandó kimutatásokat szerkeszteni.
- c) az árvák neveltetési jutalékának lejárata bejelenteni.
- d) a 37. § ban említett törzskönyvet vezetni abba és a betéti könyvecskebe az időközi befizetéseket pontosan előírni, illetve elkönyvelni, év

végén a törzskönyv számláit lezárni s a zárlat eredményét, valamint a hátráléki kimutatásokat a vármegye alispánjához jelentéssel betérjeszteni; e) a betéti könyvecskeket a törzskönyvvel össze hasonlítani és minden évben lezárni.

41. §. A nyugdíjalap ügyeit a választmányi jegyző látja el, az vezető a választmányi ülések jegyző könyveit, az ülések elé tartozó ügyeket előkészíti s az ülésekben, mint előadó működik.

Az előadót a választmány választja annak jegyzői tagjai közül.

42. §. A nyugdíj alap iránti számadások a számvévi tisztség megvizsgálása után, a vármegyei bizottsági közgyűlés általi felülvizsgálat előtt a választmánnyal véleményezést végett közlendők.

43. §. A nyugdíj intézmény ügyeit a választmány kezeli, melynek elnöke az alispán, tagjai pedig két vármegyei bizottsági tag, a tiszti főorvos, tiszti főügyész, a vármegye főszámvéveje, a vármegyei főpénztárnok és a vármegye területén működő jegyzők közül azok egyeteme által választott minden járásból egy s így tíz rendes választmányi tag és ugyanannyi póttag.

44. §. A választás három évre történik, a két vármegyei bizottsági tagot a vármegye közgyűlése választja, a választmányi jegyző tagjainak választását pedig az alispán rendeli el, még pedig az összes jegyzőket közgyűlésre egybe hívni nem lehetvén, a szavazás írásbelileg történik oly módon, hogy a kitűzendő határidőre minden községi és körjegyző írásbeli szavazatot, mind a tiz járásra nézve, a járási főszolgabírónak adja át, a főszolgabíró pedig a szavazatokat, az alispánhoz mutatja be, hol első ízben az alispán által megbízandó néhány községi s körjegyző később pedig a rendes választmány jelentésében a szavazatok felbontatnak és az eredményről valamennyi községi s körjegyző értesítendő.

45. §. A szavazásnál a legtöbb szavazatot nyert 10 tag rendes és a további tíz tag póttag leendő, a póttagok sorából egészítettvén ki a választmány, ha valamelyik tag bármi okból megszűnik a választmány tagja lenni.

46. §. A szavazási határidő mindig hosszabb legalább hat heti idő tartamra tűzendő ki, hogy a jegyzői karnak ideje legyen közvetlenül, vagy írásbelileg értekezni a megválasztandó tagok iránt.

47. §. A választmány feladata a nyugdíj iránti kérvények átvétele, a munka képtelenség megvizsgálása, a nyugdíj igények iránt vagy egyéb a nyugdíj intézményre vonatkozó ügyekben s a tőke elhelyezése iránt első fokulag intézkedni.

48. §. Az alapot érdeklő minden ügyben második fokban a vármegye törvényhatósági bizottság határoz és intézkedik; sürgős esetekben pedig minden intézkedésre az alispán is felhatalmazatik, önként értvén, hogy a második fokú határozatok az érdekeltek által a nagyméltóságú m. kir. belügyministeriumhoz felebbezhetők.

49. §. A folyóvá tett nyugdíjról az erre vonatkozó határozaton kívül, az alispán rendes utalványt állít ki, mely utalványra a pénztár a folyóvá tett összeget a jogosultnak kifizetendő; de minden egyes pénz felvételnél az élet bizonylat illetőleg özvegyességi bizonylat, valamint a nőnemű árvákra vonatkozólag arról szóló bizonyítványnak mellékelte szükséges, hogy az illető árva még férjhez nem ment.

50. §. A nyugdíj alap felett örökös választmánynak kiváló feladata leendő az alap kezelését és különösen az illetékek pontos befolyását ellenőrizni s e tekintetben netán tapasztalt minden hiányt és mulasztást az alispán útján orvosolni.

A választmány tagjai az alap állapota és mikénti kezelése iránt bármikor személyesen meggyőződést szerezhetnek s a pénztár és számvévi tisztség nekik e részben segédkezést nyújtani tartoznak.

51. §. A folyamodványok s a választmány elé tartozó minden ügy az alispánhoz, mint a választmány elnökéhez nyújtandók be, a ki a választmányt esetről-esetre fogja összehívni.

Sürgős esetekben az özvegyek és árvák el látása iránti kérvény elnöki uton is elintézhető ugyan, de erről esetről-esetre a legközelebb tartandó választmányi ülések jelentés teendő.

52. §. A nyugdíj alap kezelésénél az egyszerű kincstári számvitel alkalmazandó.

53. §. A jelen szabályrendelet szerint ki szabando illetékek befizetéséhez a betéti könyvecske a jegyzők által mindenkor a pénzzel együtt küldendő be.

54. §. Jelen szabályrendelet jóváhagyása után az eddig fennállót szabályrendeletek hatályon kívül helyeztetnek.

Kelt Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A. Ujhelyben, 1898. évi szeptember hó 29-én tartott közgyűlésében.

Kiadta: **Dókus Gyula,** főjegyző.

Zemplén-vármegye főorvosától.

Zemplén-vármegye községi bábaitartási szabályrendelete.

(2. folyt. és vége.)

11. §. A Varannó, Homonna, Szinna és sztrópkói járásokban az

1/4 telkes	2 koronát
1/2 "	4 "
1. "	8 "
1/4 telkes	4 koronát
1/2 "	6 "
1. "	10 "

köteles minden szülés után fizetni.

12. §. A Szerencs, Tokaj, S.-A.-Ujhely, Bodrogköz, N.-Mihály és gálszécsi járásokban

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

1/4 telkes 4 koronát

1/2 " 6 "

1. " 10 "

hogya utaznak bizonyított nyok al adatik munkás külföldi áru melesen ol munkák mazása nyére e államva alkalma vezmén kaadó számát más ne szerző miniszté talyáná tájékoz február Tf. sz. A Z A terium rendelete hogy foglalk ki, mel fog me A óhajtja a földn lyához. S. 872/I. 62 ben lev nyitok, kellően hó 1-ig érkezen E 1. 2. után 20 ban 50 res szá 3. 2 forint 4. ben ki 5. saért m. 6. hák s l 7. 60 kr. 8. K 588/99. S ház udv a folyó bepöly M szülész nyert a tatott r sikerül T zet hat gyerme területé az ered teni sz A ruhákn leírása 2. egy 10. cm. pesztet reklubó db. va 5. egy szelén drb. vi szövési egy vil kendő, felhuza fehér v rojtokk S

hogya a gazdasági munkások legalább 10-en utaznak együtt, részükre minden külön községi bizonyítvány nélkül csupán a munkás-igazolványok alapján féláru harmadosztályú menetjegy adatik ki, kizárólag a hazai mezőgazdasági munkásokra nézve bir érvényesítéssel: ellenben a külföldi mezőgazdasági munkások részére a féláru menetjegyre vonatkozó kedvezmény kivételesen oly indokolt esetekben, midőn gazdasági munkák teljesítésénél a külföldi munkások alkalmazása nem mellőzhető, a munkaadó kérvényére esetenként engedélyeztetik a magy. kir. államvasutak igazgatósága által. A külföldről alkalmazandó gazdasági munkások menetjegy-kedvezményének kieszközölése iránt az illető munkaadó indokolt kérvénye melyben a munkások számát valamint az induló és érkező vasút-állomás nevét fel kell tüntetni, a megkötött munkásszerződés esatolása mellett a vezetésem alatti minisztérium VI/2 (gazdasági munkásügyek) osztályánál nyújtandó be. Erről a törvényhatóságot tájékoztatásul értesitem. Kelt Budapesten 1899 évi február hó 9-én. **Darányi sk.**

Tf. sz. 794. T. Zemplén-vmegye kir. t. nfelügyelőjéül.

A Zemplénvármegyei T. Tanító urakhoz.

A nagymélt. földművelésügyi m. kir. minisztérium folyó évi január hó 22-én kelt 6576 számú rendelete alapján értesitem a T. Tanító urakat, hogy nevezett minisztérium a szőlőműveléssel foglalkozó egyének számára egy utmutatást adott ki, mely utmutatás a tanítók számára ingyen fog megküldetni.

Akik tehát e kedvezményt igénybe venni óhajtják, forduljanak e célból egy levelezőlapon a földművelésügyi minisztérium szőlészeti osztályához.

S.-A.-Ujhely, 1899 február 5-én.

Nemes Lajos,
kir. tan. tanfelügyelő.

872/I. 99. sz. A s.-a.-ujhelyi j. főszoigabirójától.

Pályázati hirdetés.

6350 lakossal bíró Sárospatak nagyközségben levő községi állatorvosi állásra pályázatot nyitok, s felhívom a pályázni szándékozókat, hogy kellően felszerelt folyamydványaikat f. évi április hó 1-ig annál inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vételét nem fogják.

Ezen állás javadalmazása:

1. Evi fizetés: 300 ft.
2. Látogatási díj a városban minden marha után 20 kr, sertés után 10 kr, a város határában 50 kr. Ejjeli látogatásnál a díjak kétszeres számítható.
3. Kisebb műtétekért 50 kr, nagyobbakért 2 forint.
4. Írásbeli bizonylatokért 50 kr. Peres ügyben kiállított bizonylatért 2 ft.
5. Vágó marha vagy sertés megvizsgálásért mászárosoktól 20 kr, borju, malacért 10 kr.
6. Idegen községből legelőre hajtott marhák s lovak megvizsgálásért darabonként 20 kr.
7. Vásároknál mint szakértő napidíja 1 ft. 60 kr.
8. Gulyák látogatása alkalmával napidíj 2 ft.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1899 február 25.

Nemes szolgabíró.

588/99. r. sz.

Körözés.

S.-A.-Ujhelyben a Rózsa-utcai 31. sz. lakóház udvarán, Amsel Lázár lakásán az ablak alatt a folyó évi február 28-án este egy három hetes bepolozott leánygyermek találatott.

Mint hogy a kített gyermek anyját sem a szülésznőknél, sem az anyakönyvi hivatalban nyert adatok alapján, sem a más irányban folytatott nyomozás dacára kipuhatolni eddig nem sikerült.

Tisztelettel megkerestem a kívül czimzet hatóságok és m. kir. csndőrség, hogy a kített gyermek anyját, saját hatóságuk illetőleg körük területén a legterjedtebb módon nyomoztatni és az eredményben e hivatal minden esetben értesíteni sziveskedjék.

A szegényebb osztályra esetleg eselőre való ruháknak, melyekben a gyermek találatott leírása a következő: 1. egy szentes fehér ing, 2. egy kék és fehér csikos k. b. 80. cm. hosszú 10. cm. széles, valószínűleg párna lehuzatról leeresztett kötelék, 3. egy szentes fehér barchet rekliből való darab, 4. egy szentes fehér rongy db. valószínűleg egy női ingből lerepesztve, 5. egy kék vászon kötő, zsinór nélkül három szélén kettős világos drab csikos sávval, 6. egy drb. világos krém színű apró virágos csikos szövésű fejkendő (a gyermek fejére kötve), 7. egy világos krém színű fekete kis virágos fejkendő, 8. egy sárga szentes tokos fehér csikos felhuzatu k. b. fél kilogram súlyu párna, 9. egy fehér vastag szentes fehér haraszt kendő, fehér rojttokkal mintegy 80 négyzetöng cméter.

S.-A.-Ujhely, 1899. évi március hó 1-én.

A rendőrség.

Nyilt-tér.)

133. III/99. sz. A tokaji járás főszoigabirójától.

Ungvár rendezett tanácsu város rendőrkapitányának 1898. évi szept. 23-án 721/kih. szám alatt kelt hivatalos megkeresése és ahhoz esatolt kihágási ítélet alapján Goldberger Aron olasz-liszikai lakos borkereskedő ellen mesterséges borgyártása, vagy esetleg forgalomba hozása miatt az 1893. évi XXIII. t. cz. alapján fogamatosisított nyomozati eljárás befejezése után, valamint a budapesti állandó borvizsgáló bizottságnak 1899. évi január hó 7-én 890. sz. a. kelt szakvéleményének figyelembe vételével alólirott főszoigabiró következő ítéletet hozott:

Ítélet.

Goldberger Aron o.-liszikai lakos borkereskedő ellen az 1893. évi XXIII. t. cz. értelmében fogamatosisított eljárás beszüntettetik, s az emelt kihágás vádja és következményeinek terhe alól felmentetik.

A jelen eljárás alkalmából felmerült 23 ft vizsgálati-, valamint 80 ft 07 kr. borminták vegyvizsgálati költségei megállapítatván, azok kiutalása iránt az összes tárgyratok T. Zemplén vármegye alispánjához felterjesztetni rendeltetnek.

Mert a helyszínen, vádolt lakásán és 5 rendbeli pinceszéjében fogamatosisított rendőri vizsgálat alkalmával, nemkülönbén a felküldött 5 rendbeli bormintákra adott szakvélemény szerint nem merült fel gyanu arra nézve, mintha vádolt borkereskedő borai az 1893. XXIII. t. c.-ben tiltott módon készítették, vagy kezeltettek volna.

Ezen ítélet Goldberger Aron olasz-liszikai lakossal, Ungvár r. t. város rendőrkapitányával, végül tolesvai Nagy Barna borellenőrző bizottsági elnökkel közöltetik, egyszersmind az iratok kapcsán T. Zemplén-vármegye alispánjának bemutatattatik.

Tokaj, 1899. február hó 26-án.

(P. H.)

Füzesséry Ödön,
főszoigabiró.

*) Az e rovatban közöltétekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Heti naptár.

Vasárnap,	március 5.	Oculi
Hétfőn,	március 6.	Frigyes
Keddén,	március 7.	Tamás
Szerdán,	március 8.	Istv. János
Csütörtökön,	március 9.	Róm. Fran.
Pénteken,	március 10.	Jéz. 5 sebe eml.
Szombaton,	március 11.	Konsztantin

A szerkesztő postája.

x. - Tokaj. Levelet küldöttem.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: **Ehler Gyula.**

Hirdetések.

Megbízható kitünő minőségű

vető-magvak

u. m. tavaszi buza, árpa, búkköny és lóheremag jutányos áron kapható

Reichard Mór és fia czégnél

S.-A.-Ujhelyben.

Elő rangu hazai gyártmány.

Gőzcseplők.

Pontos czim:

Első magyar Gazdasági Gépgyár

résztvény-társulat
BUDAPEST.

Magyarország legnagyobb és egyedül gazdasági gépgyára, mely a gazdálkodáshoz szükséges **összes** gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

Részletes árjegyzékkel és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecskaavágók. Morzsolók.

A tokaji izr. hitközség előljáráóságától.
25/1899. sz.

Pályázat.

A tokaji izr. hitközség az ujonnan épített templomot kerítéssel ellátni óhajtván, alább felsorolt munkákra nyilt versenypályázatot hirdet. Előírányzott költségvetés: Kőműves munkáért: 805 ft 19 kr.; vasrács munkáért: 467 ft 77 kr. Pályázni szándékozóknak tartoznak ajánlataikat 10% bánatpénzzel ellátva **f. évi március 15. napja délelőtt 10 óráig** a hitközségi jegyzői irodában benyujtani. A részletes költségvetés, tervek és feltételek ugyanott a hivatalos órákban bármikor megtekinthetők. Ezen munkákra esetleg külön-külön is pályázhatnak.

Tokajban, 1899. február 27-én.

Ziner Arnold,
hitk. elnök.

A sárospataki állami tanítóképezde kertjében a következő gyümölcsfa esemeték kaphatók:

1. Kajszinbarack 2-3 éves drbja 20 kr.
2. Almafa 3-4 éves " 15 kr.
3. Körtefa 3-4 éves " 15 kr.
4. Diófa 4-5 éves " 15 kr.
5. Eperfa 4-5 éves " 15 kr.

Megrendelések az igazgatói hivatalnál eszközlelők. - A csomagolás önköltségen számitatik.

Bor eladás.

1889. évi saját termésű Tokaj-hegyaljai **asszu** és **szamorodni** bort üvegenként is eladok.

Dókus Mihály,

s.-a.-ujhelyi lakos.

Tk. 3614. sz. 1898.

Árverési hirdetésnyi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a felső-magyarországi népgazdasági kölcsönös hitel és takarékegyet mint szövetkezet végrehajtatónak Pataki János és társai végrehajtatást szenvedettek elleni 1090 forint 64 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti ügyében 1. a kir.-helmezi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság területén lévő a Kir.-Helmezs község határában fekvő és a kir.-helmezi 65. számú jtkvben 498, 622-627/a., (1288-1289), 1417. hr. szám alatt foglalt és végrehajtatást szenvedett Pataki János kiskoru Tokaji Boldizsár és kiskoru Tokaji Eszter nevének álló ingatlanokra 666 forintban, - 2. a kir.-helmezi 65. sz. jtkvben 2723. hr. szám alatt foglalt és Pataki János kiskoru Tokaji Boldizsár, kiskoru Tokaji Eszter nevének álló szőlőre 214 forintban, - 3. a kir.-helmezi 65. sz. jtkvben (2773, 2774.) hr. sz. a. foglalt és Pataki János kiskoru Tokaji Boldizsár és kiskoru Tokaji Eszter nevének álló szőlőre 100 forintban, - 4. a kir.-helmezi 68. sz. jtkvben 499, (622-627/b.), (128-127), 1418, 1607, 1767. hr. sz. a. foglalt és Pataki János, kiskoru Tokaji Boldizsár és kiskoru Tokaji Eszter nevének álló ingatlanokra 333 ft 50 krbán, - 5. a kir.-helmezi 1058. sz. jtkvben 41. hr. sz. a. foglalt és Pataki János nevének álló házas belsőrege 400 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb jelzett ingatlanok az **1899 évi március hó 27. napjának d. e. 10 órakor** Kir.-Helmezs város házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverési szándékozóknak tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy másfél annyi értékű óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Kelt Kir.-Helmezsben, a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi december hó 6. napján.

Danes György, kir. aljbíró.

Tk. 2005/1898. sz.

Árverési hirdetésnyi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatónak Panykó Mihály és társai végrehajtatást szenvedettek elleni 14 ft 5 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti ügyében, 1. a kir.-helmezi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság területén lévő a Bolly község határában fekvő a bollyi 43. szám jtkvben A. alatt foglalt 231, 309, 319, 386, 466, 482, 533, 542 és 635. hr. számú birtokból Rigó István mint Feldman Bernát jogutódját illető 1/2-ed részre 198 forintban, - 2. a bollyi 87. számú jtkvben A. alatt foglalt (113-114.) és (115-116.) hr. sz. ház, udvar és kertből Panykó Mihályt illető 1/2-ed rész 194 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb jelzett ingatlan az **1899. é. március hó 14. napjának d. e. 10 órakor** Bollyban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozóknak tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy másfélannyi értékű óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Kelt Kir.-Helmezsben, a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi október hó 17-ik napján.

Danes György, kir. aljbíró.

A szegi gőzmalom részvénytársaság

NYER- ÉS VESZT-SZÁMLÁJA.

MÉRLEG-SZÁMLÁJA.

1898-ik évi december hó 31-ikéről.

Vagyron	Összeg		Teher	Összeg		Veszt	Összeg		Nyer	Összeg	
	frt	kr.		frt	kr.		frt	kr.		frt	kr.
Készpénz	4789	57	Részvénytöke	100000		Üzleti költségek:			A malmal 1898-ik évi nyers-jövedelme	56051	27
Cheque-betét a m. kir. postatakarékpénztárnál Budapesten	7887	57	Közönséges tartalékalap	42154		Fizetések és munkások bérei	22113	64	A parasztmalom 1898-ik évi nyers jövedelme	667	37
Cheque-betét a k. k. Postsparkassen-Amtnál Bécsben	4731	67	Gépek, épületek és felszerelések értékesítési tartalékalapja	54880	57	Lakbérek és lakfentartási költségek	1878	69	Nyereség vett és viszont eladott búzán	1067	
Utánvételek	90	47	Fedezeti alap mint rendelkezési összeg	1221	38	Betegsegélyző pénztári járulékok és költségek	139	70	Betéti kamatok	539	21
Ingatlanok:			Nyeremény tartalékalap	9733	22	Tüzelés	7891	25	Kisebb bevételek	214	86
Föld és házbirtok	1218	42	Kétes követelések tartaléka	375		Utazási költségek	108	60			
Malomépületek	36280	09	Forgalomban lévő elfogadványok	93000		Lótartási költségek	400				
Lakházak a malomnál	15743		Tartozások:			Felhasznált anyagok és szerek	1603	41			
Gép- és malomfelszerelés	54728	69	Folyószámlán	28927	89	Kijavitások	3354	67			
Vasúti állomás létesítése (már teljes összegében leírva)			Könyvadósságok és tartalékba vett összegek	4344	36	Biztosítási díjak	2879	59			
Terménykészlet	92181	92	Igazgatóság és felügyelő bizottság 1898-ik évi járandósága	1100		Irodai költségek	2435	24			
Lisztkészlet	47954	42	Fel nem vett osztalék 1888-ról	16		Kisebb költségek és veszteségek	51	82			
Készlet	432	59	" 1890-ről	26		Igazgatóság és felügyelő bizottság 1898-ik évi járandósága:					
Zsákkészlet	8196	33	" 1891-ről	22		Adó	2096	99			
Anyagkészlet	1857	20	" 1892-ről	48		Fizetett kamatok	5090	97			
Leltárgyak:			" 1893-ról	80		Gépek, épületek- és felszerelések értékesítési tartalékalapjába helyezett összegek:					
Irodai szerek	916	16	" 1895-ről	30		a) Lakházról a Belső 2%	4				
Malomszerek	5053		" 1896-ról	182		b) Lakházakról a malomnál 2%	314	86			
Ló és szekér	643	80	" 1897-ről	252		c) Malomépületekről 2%	725	60			
Váltótárca	450		Vezérigazgató és tisztviselők óvadéki követelése	5600		d) Gép és malomfelszerelésről 5%	2736	43			
Biztosítékként kapott értékek	23830		Igazgatóság óvadéki követelése	1600		e) Irodai szerek teljes leírására	32	35			
Letétképpen kapott értékek	1400		Biztosítéki hitelezők követelése	33650		f) Malomszerekről, és pedig az 1895. óta beszerzett 1824 frt 84 kr. értékű új szerekéről 15 %-ot számítva	273	73			
Óvadékok:			Letéti hitelezők követelése	1400		g) Ló és szekér számláról 15% (már teljes összegében leírva)	3308	17			
Letett óvadékok a főpénztárban	3600		Malomszemélyzet segélyalapja	295	79	Egyenleg mint nyereség					
Letett óvadékok a Zemplén-megyei kereskedelmi, ipar-, termény- és hitelbanknál S.-A.-Ujhelyben	3600		Egyenleg mint nyereség	3308	17						
Követelések:											
Követelések listeműrt	42281	48									
Előlegek búzára	24246	81									
Egyéb követelések	138	19									
	382246	38		382246	38		58539	71		58539	71

Csinek Gyula,

vezérigazgató.

Kollarics Ferencz,

könyvelő.

Csinek Gyula,

vezérigazgató.

Kollarics Ferencz,

könyvelő.

Szóllóssy Gyula,
főigazgató.

Dr. Schön Vilmos,
ig. tag.

Schwarcz Bernát,
ig. tag.

Szóllóssi Arthur,
ig. tag.

Szóllóssy Gyula,
főigazgató.

Dr. Schön Vilmos,
ig. tag.

Schwarcz Bernát,
ig. tag.

Szóllóssi Arthur,
ig. tag.

A leltározást eszközölve, a fennebbi mérleget a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, azt mindenben egyezőnek találtuk.

Zinner Henrik,
felügy. biz. tag.

Dr. Rosenthal Sándor,
felügy. biz. póttag.

Kelner Ede,
felügy. biz. tag.

Zinner Henrik,
felügy. biz. tag.

Dr. Rosenthal Sándor,
felügy. biz. póttag.

Kelner Ede,
felügy. biz. tag.

A fenti jövedelem-kimutatást a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, azt mindenben egyezőnek találtuk.

Vető-árpa

legkitünőbb minőségű

Hana, Perles és Oregon.

A kassai gazdasági tanintézet terméséből.

Továbbá I. rendű lóhere, luczerna és répa-magvak kaphatók:

Polonyi Ignácznál S.-A.-Ujhelyben.

Árpa vetőmag eladás.

Báró **Harkányi Frigyes** ur szerencsi gazdaságában 150 mm., uj-siskai gazdaságában 130 mm. eredeti angol importált mag után termelt, kiválóan szép Hallet-chewalier pedigre árpa Szerencs vagy Takta-Harkány állomásra szállítva eladó.

Bővebb felvilágosítás és minta a jalahalmi számtartószágtól u. p. Takta-Harkány kérendő.

Tokaj-hegyaljai kitünő fekvésű és talaju szőlőtelepemről 100,000 drb. 6-8 mm. vastag, 65 cm. hosszú őszi vágású tökéletesen kifejlett ép fajtiszta hólyagos Furmint sima vessző, ezenkívül 5 frtjával, csomagolva a Szegimalom vasúti állomásnál átvehető. Telepem jégveréstől mentes, mult nyáron négyyszer lett permetezve.

Értekezhetni **Lázár Herman** telepfelügyelőmmel, posta Szegimalom (Zemplénmegye.)

Dienes István, földbirtokos.

HOFF maláta-készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János

maláta egészségi itala.

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönbén a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.

Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régebbi idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget.

Bögér, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János

sűrített maláta kivonata.

Tüdőbajoknál, — gégehurutnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. — Öt üvegbérmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonat mell cukorkát.

Fischer G. őrnagy N.-Várad.

Hoff János

maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeség, vérszegénység, idegesség, álmatlanság, étvágytalanság, kitünően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják.

Egy csomag ára 1 frt.

Maláta csokoládéja a legkitünőbb a mit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkórú és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.

Dr. Nicolet orvos, Triebel.

Hoff János

maláta-kivonat mell cukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyalkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utolérhetlen hatása. A valódi maláta mellcukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt maláta kivonat mell cukorkáink hatása makacs köhögésem ellen. **Zedlitz-Neukirch** lovag, Waldenburg.

Czukorkái feleségem köhögésén és asthmikus bántalmain kitünően segítettek. **Busch** plebános, Weischütz

Raktár S.-A.-Ujhelyben: Kincsesy Péter, Cs. Buday Akos, Widder Gyula gyógyszerészeik; Malártsik György, Szent-Györgyi Vilmos, Hazai Adolf, Klein Albert csemege és fűszerkereskedésében. — **Magyarországi kizárólagos főraktár:** **Török József** gyógyszerésze Budapest Király-utca 12. szám. — **Közlemények** árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

Dus választék érz és mű-koszoruban, koszoru-szallagokban. Pontos és olcsó kiszolgálás bármely csekély rendelésnél is.

Rice
12
nak,
lomes
csúzn
által
valód
elnev
szer,
40 kr
gyógy
Török
vásár
több
nem
üvege
zár n
RICE

Sürgöny-czim: „KEGYELET“ S.-A.-Ujhely.

A
KEGYELET

temetkezési
vállalat

S.-A.-Ujhelyben

A
KEGYELET

temetkezési
vállalat

S.-A.-Ujhelyben

elvállal mindenféle temetéseket **vidéken is**, és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Raktáron tart dus választékban: érez- és fakoporsókat, továbbá finom nickl-koporsókat, sarcophagot, mindenféle szemfedeleket, érez-, mü- és élővirág koszorúkat, szallagokat, viasz- és szurok-fáklyákat.

Fakoporsók 1 frttól kezdve feljebb, érczkoporsókat gyermekeknek 7 frttól feljebb, nagynak 1 öl nagyságban 35 frttól egész 700 frtig.

A „KEGYELET“ temetkezési vállalat S.-A.-Ujhelyben

elvállal kápolnák, ternek, szobák bevonását gyászszal, hullák elszállítását és hozatalát, rendelkezik üveges és oszlopos gyász-kocsival, koszoru-kocsival és saját testőrökkel, szóval minden a temetéshez szükségeltető kellekekkel.

A legesekélyebb rendelménynél is gyors és pontos kiszolgálás biztosítatik.

A gyászeset megtörténtével, a hozzátartozók bármilyen módon tett értesítésére — **vidékre is** — a lehető legrövidebb idő alatt az intézet megbizottja tiszteletét teendő a rendelmény átvételére végett és gondoskodik annak gyors és pontos kivételéről.

A „KEGYELET“

temetkezési intézet Sátoralja-Ujhelyben
gyász-kelmék és gyász-fátyolok nagy raktára.

Gyászruhák hölgyek és urak számára 12 óra alatt elkészíttetnek.

Kiváló tisztelettel:

Schön Sándor és Társa.

Sürgöny-czim: „KEGYELET“ S.-A.-Ujhely.

Van szerencsém tudatni, hogy a
Lefkovits Bernát-féle

(S.-A.-Ujhely, főtér Korinkó-féle házban lévő)

férfi-, női-divatáru, rőfös-, vászon és posztó

csődtömögét

megvettem, s azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a tisztelt vevő közönséget igen olcsó áron finom jó áruval szolgálhatom ki.

Tisztelettel

Fábry áruháza.

Főüzlet Nagyváradon.

Ügyes elárúsító leányok itten felvétetnek.

**Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.**

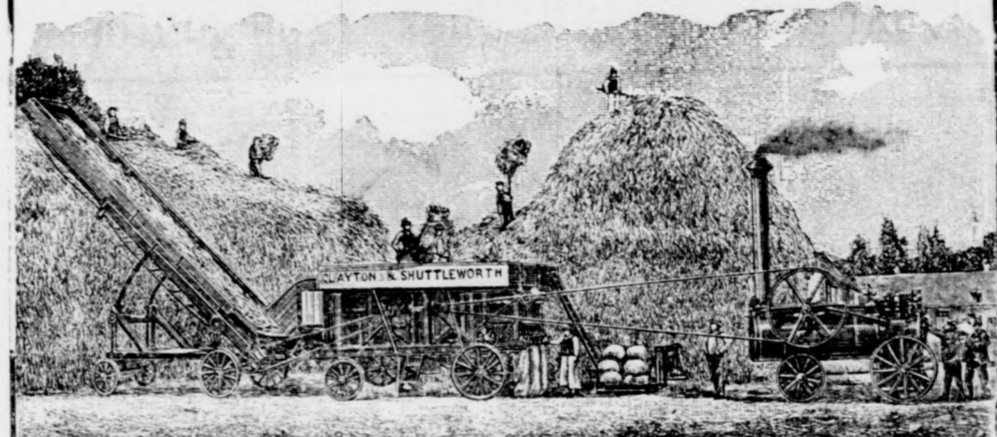
Ezen hírneves háziaszer ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynek, csúznál, tagszaggatásnál és meghüleséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utárat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czéggeljesés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT

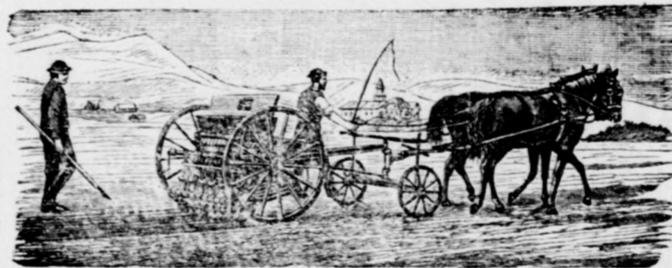
Széchenyi-téren levő Vadász-féle házban két szép uri utcai lakás, az egyik 3 szoba, előszoba, konyha, éléstár és pinczeházból, — a másik 3 szoba erkélylyel, konyha, éléstár és pinczeházból áll, folyóvívi április 24-től kiadó. Értekezhetni Reichard Gyula háztulajdonossal.

Clayton & Shuttleworth
mőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lőerőig, szalmakazalozók, továbbá járgány-cséplőgépek, lőhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szeckavágók, répvágók, kukorleza-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egytetemes aczél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiadva naira ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

VALÓDI **LINOLEUM** Fontos háziasszonyoknak!
puha padlóra Törv. védve.
PADLÓZOMÁNCZ minden színben.

Nincs többé ragadós szobapadló! Linoleum padlózománcz egy óra alatt keményre szárad, gyönyörű fénye van és elérhetlen tartóssága.

Többször megtörtént, hogy az Eisenstädter-féle Linoleum helyett utáztatokat kaptak a vevők, figyelmeztetjük tehát a t. vevő közönséget, hogy mindig és csakis Eisenstädter-féle Linoleumot kérjen a vas lovag védjeggyel.

**LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR
EISENSTÄDTER TESTVÉREK, Bécs.**

Főraktár S.-A.-Ujhelyben:

BEHYNA TESTVÉREK CZÉGNÉL.

Bejegyzett védjegy: VAS LOVAG.

Meghívás.

**A SZEGI GŐZMALOM
RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNAK
S.-A.-UJHELYBEN**

1899. márczius hó 28-án délutáni 3 órakor
a Zemplénmegyei kereskedelmi, ipar-, termény- és
hitelbank helyiségeiben tartandó

rendes évi közgyűlésére.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlési elnök megválasztása.
2. Az igazgatóság üzleti jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és az osztalék kifizetése.
5. Az igazgatóság- és a felügyelő-bizottság részére megadandó felmentési határozat.
6. Az alapszabályok módosítása.
7. Az igazgatósági tagok számának megállapítása és ezzel kapcsolatban.
8. Az igazgatóság megválasztása.
9. A felügyelő-bizottság megválasztása.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1899. február 20-án.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból:

9. §. A közgyűlés áll azon részvényesekből, kik a közgyűlés előtti időben részvényeiket az igazgatóságnál ellennyugtá és szavazati jegy mellett letéteményezték.

Homoki szőlőtelepítőknek igen fontos!

A cég 18 év óta áll fenn s most már az országon kívül is elterjedt a híre, amennyiben ma már sok nemes és vadoncz csemetét szállít Horvát-, Szlavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya ezuttal 500,000 drb; vadoncz-állománya 8 millió. A cég évenként 4500-5000 rendelőnek küld szállítmányokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homok talajon létezik, mert mint tudva van, a homoktalajból kikérült fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagos, kövecses talajban, nemkülönben a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodású vagy tulságosan kővértett talajban állítatik elő. A gyümölcs-fajok boldogult **Berecki Máté** mezőkovács házi hírneves telepéről valók. **Ugy magas dereku, valamint törpe csemeték megrendelhetők, körte, alma, szilva, őszi barack, kajszinbarack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió- és eperből.** Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökerű, fajhiteles, igen szép csemeték darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves igen erős koronás sorfák dbja 45-50 kr. Nagyban vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcsfajokból táblaírítás folytán 1-2-3-4 éves selejtezett minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2-5-7-10-15 krtól, melyek gazdasági gyökéretüknél fogva főként nagybani telepítésekhez olcsóságuk folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségű csemeték vadonczai is bármily számban és erősségben megrendelhetők a fentirt czégnél. A gazdag gyökéretű vadonczok 1000-c azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frtig terjed. — Nagyobb vételnél 5-10-15% engedmény. — Levél-czím:

UNGHVÁRY LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája CZEGLÉDEN.
!! Tessék árjegyzéket kérni !!

S.-A.-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén” gyorsajtóján.

Vegyri ruhatisztító és selyem, szövet, gyapju-

ruha festő-üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy itt **S.-A. Ujhelyben** **gőzerőre berendezett vegyi ruhatisztító, mű, selyem és kelmefestő üzletemben**

elvéallalok tisztításra: fejtetlen és fejtett bál-, uteszai-, selyem-, plüsch-, szövet- és kreton-**ruhákat** bármily dus díszítéssel. — Továbbá uri- és női **öltönyöket:** egyenruhákat, bálbelépőket, selyemkendőket, esipke-függönyöket, prémezett és himzett tárgyakat, gyermek-ruhákat, szallagot, nyakkendőt, keztyűt és minden itt fel nem sorolt tárgyakat.

Gőz ruha festészetemet különösen ajánlom a közönség figyelmébe.

Festésre minden megunt színű, vagy színét hagyott női- és férfi ruhákat a volt eredeti színben, vagy a legdivatosabb színekben. Bolti minta után csakis tiszta világos színű szövetek alkalmasak. A férfi ruhák fejtetlen, a női ruhák szétfejtve, mivel így a kívánt szín tökéletesen elérhető.

Alkalmi ruha kívánatra a legrövidebb idő alatt tisztittatik. — Festésre adandó tárgyak 8 nap alatt festetnek.

Ajánlom továbbá téli ruhák festését, u. m. téli felöltők, köpenyek, női gallérok stb., melyek szép kivitelben és gyorsan eszközöltetnek.

Vidéki megbízásokat posta-utánvétellel a legpontosabban teljesítek.

Férfi- és női ruhák 24 óra alatt tisztittatnak.
Magamat becses pártfogásába ajánlva maradtam

mély tisztelettel:
Rakovszky Sándor,
Kazinczy-u. 508. sz. a kereskedelmi bankkal szemben.
vegyi tisztító és kelmefestő.

Folyó év április 24-ik napjától kezdve üzletemet és nagy műhelyemet saját házamban Bercsényi-utca 45. sz. a foházszal átellenében helyezem át.

Kleinmann és Klein

— tölgy-, épület- és szerszámfa raktára —
S.-A.-Ujhely, Deák-utca (fapiaez).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók
Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek, továbbá:
Kapu oszlopok 1 frttól 2 frt 50 krig.
Kerítés oszlopok 35 krtól 65 krig.

Ajánljuk kerékgyártónknak **szerszámfákat, keréktalpak és küllőket; nyirfa és bükkfa rudakat,** ugyszintén nagy raktárt tartunk fűrészelt **tölgyfa** deszkákból.

25 frton felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből építkezésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egészben, akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Kleinmann és Klein.

Akar ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

**TOKAJI COGNACOT
TOKAJ VAROS CZIMERÉVEL**

(kigyós kereszt a hármás hegyen,)

mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Valódi Tokaji Cognac kapható:

minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerárban.

**ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR
TOKAJ.**

Főraktár: Nagy Ferencz, fűszer-, festék- és rövid-áru kereskedése **S.-A.-Ujhely Rákóczi-utca.**